

S O S: P U N S K A S!

Vienų – nauja klasta, kitų – abejingumas!

LAIŠKAS IŠ PUNSKO

Prezidentas Aleksandras Kvasnievskis vizito Vilniuje metu viešai pareiškė, kad pasienio posto perkėlimas iš Punsco į kitą vietovę, esančią už keletos kilometrų, esąs tik techninis klausimas. Jis pripažino, kad valdžia turi atsivėlgti į vietos gyventojų, šiuo atveju, lietuvių nuomonę. Savo ruožtu Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pažadėjo A. Kvasnievskui, kad lenkų kalbos egzaminai per brandos egzaminus bus privalomi.

Lietuvos žiniasklaida jau pranešė, kad pasienio postas iš Punsco yra iškeldinamas. Tuo tarpu vasario 22 d., Lenkijos Vidaus reikalų ir administracijos ministras viešai pareiškė, kad A. Kvasnievskis peržengė savo kompetencijos ribas, žadėdamas Lietuvos prezidentui, kad pasienio užkarda bus iškelta iš Punsco sveikatos posto.

Lenkijos Vidaus reikalų ir administracijos ministerijos atstovas spaudai savo rašte tvirtina, kad Punsco apylinkėse dažniausiai pažeidžiama Lietuvos-Lenkijos siena, kad čia veikia įvairios nusikalstamos grupuotės, todėl pasienio užkarda Punske yra būtina. Neseniai Palenkės pasienio rinktinės komendantas viešai pareiškė, kad Punsco lietuvių tarpe dar gyvos prieškarinės kontrabandinės tradicijos.

Lenkijos Lietuvių bendruomenės pirmininkės Irenos Gasperavičiūtės nuomone, lenkų valdžios tvirtinimas, kad Punsco valsčiuje siena pažeidžiama dažniau, nei kur kitur, neturi jokio pagrindo, o kalbėjimas apie "kontrabandines tradicijas" įžeidžia lietuvių tautinį oru-

mą. Beje, Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministras per Lenkijos televiziją vasario 22 d. pareiškė, kad pasieniečiai išsikraustė į tuščias patalpas. Toks teiginys neatitinka tikrovės. Jau dabar yra aišku, kad jeigu pasienio užkarda nebus iškeldinta iš Punsco (o atrodo, kad nebus), tai valsčiaus gyventojai neteks vaistinės ir rehabilitacijos centro.

Pastebimas ir kai kurių administracijos veiksmų piktybiškas elgesys. Seinų sveikatos apsaugos valdybos pirmininkas (tas pats asmuo, kurio sprendimu Punsco ambulatorijos 1/2 dalis perduota Palenkės pasienio rinktinės reikmėms) pareiškė, kad mažinamas medicinos personalo skaičius Punske: panaikinami stomatologės, laborantės bei medicinos seselės etatai. Neoficialiai komentuojama, kad tai kerštas už tai, kad Punsco valsčiaus taryba ryžosi Seinų rajono viršininko sprendimą apskusti Aukščiausiam administraciniam teismui. Beje, šis teismas atmetė Punsco valsčiaus tarybos skundą, pareiškęs, kad valsčius negali būti atsakovu šioje byloje, kadangi sveikatos centras nebuvo "komunalizuotas".

Punske viešėjęs Lenkijos piliečių teisių gynėjas prof. Zielinski, susipažinęs su padėtimi, apskundė minėtą Seinų rajono viršininko sprendimą dėl Punsco sveikatos centro perdavimo pasienio reikmėms. Piliečių teisių gynėjas nurodė, kad administracinė valdžia pažeidė Punsco erdvės sutvarkymo planą bei teritorines savivaldos įstatymo nuostatas. Atrodo, kad Aukščiausias Administracinis

Punskiečiai su šviežia duonute sutinka tuometinį Pasaulio Lietuvių bendruomenės pirmininką Bronių Nainį.

teismas šį skundą nagrinės balandžio mėnesį. Bet Palenkės pasienio rinktinės atstovas jau dabar pareiškė, kad jeigu teismo sprendimas bus jiems nenaudingas, jie kreipsis į Lenkijos Vidaus reikalų ir administracijos ministrą, prašydami, kad dalį Punsco sveikatos apsaugos centro išskirtų "gynybos reikmėms".

Kai kurių lenkų, stebinčių šį konfliktą, nuomone, ginčas dėl pasienio užkardos jau perėjo į kitą plotmę ir tapo dviejų politinių srovių: kietagalvių ir liberalesnių tautinių mažumų atžvilgiu išbandymu. Kol kas laimi pirmosios srovės atstovai. Z.M.

**REZOLIUCIJA,
priimta pagerbiant
Lietuvos valstybės
atkūrimo dieną**

1999 m. vasario 16 d.

Mes, Kalifornijos lietuviai, susirinkę 1999 m. vasario 16 d. pagerbti 81-ąsias

Lietuvos valstybės atkūrimo dienos sukaktuves ir 746-uosius Lietuvos nepriklausomos valstybės metus, reiškiamo susirūpinimą įvykiais Punske, kur Lenkijos valdžia, norėdama kuo greičiau sulenkinti lietuvišką Punsco kraštą, nusprendė prievarta atkeldinti ir apgyvendinti ten Lenkijos pasienio kariuomenę.

Ši vienintelė, ypatinga lietuvių salelė, esanti už Lietuvos ribų, visados buvo ir dar ilgai pasiliks begaliniai reikšminga Lietuvos interesams. Tai turėtų būti labai aišku kiekvienam Lietuvos politikui. Paskutinės Punsco krašto problemos šiandien visiems yra gerai žinomos. Punsco žmonių pagalbos šauksmas plačiai aidė ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Šie žmonės, priešingai negu Vilniaus krašto lenkai, nėra jokie atėjūnai. Istorija nulėmė, kad daugiau nei vieną kartą tėvynė juos paliko dėl labai sudėtingų priežasčių. Jie niekada neišdavė savo jausmų, pasiliko ištikimi savo tautai, nors ir suprato, kad nedaug vilčių beliko kada nors prisijungti prie išsvajoto tėvynės kamieno.

Ne taip kaip kai kurios grupės Lietuvos piliečių, gyvenančių Lietuvoje, jie visados buvo ištikimi ir savo antėjūnams. Lemtinguose Lenkijos apsisprendimo laikotarpiuose jie stovėjo tinkamoje barikados pusėje. Jie tikėjo, kad valstybė, kurioje jie gyvena, ateityje pasiūlys su jais atitinkamai – pagal jų vertę, o Lietuva juos užtars, kada to reikės.

Šiandien, priešingai negu tikėtasi, jie liko išduoti visų –

tiek lenkų (per jų planus atkeldinti į Punksą pasienio dalinius) tiek Lietuvos, ignorojančios jų pagalbos šauksmą. Negalima leisti, kad tarpvalstybinės draugystės vardan, ši tyriausia lietuvių sala etninėje Lietuvos žemėje būtų palaidota!

Nors iš Lietuvos girdime vieną ar kitą pareiškimą šia tema, tačiau laukiame konkrečių Lietuvos valstybės veiksmų padėčiai gelbėti. Tad kreipiamės į mūsų Tėvynės Lietuvos Prezidentą, Seimą ir Vyriausybę su dideliu prašymu ir reikalavimu dėti skubias pastangas – sustabdyti jau prasidėjusius veiksmus ir buvusią padėtį kuo greičiau atstatyti.

Žinant, kaip dažnai mūsų kasdienybėje dominuoja didžioji politika, ne kartą žiauriai trypusi gyvybę, jausmus ir kasdienišką žmogiškumą, tikime, kad čia nėra vienas iš tokių atvejų. Tik sustabdžius tokius veiksmus, Lietuvos valstybės vadovai ir politikai, atlikę savo nepaprastai reikšmingą ir atsakingą darbą Lietuvai, galės pasidžiaugti, kad savo vadovavimo laikotarpyje tarnavo ne tik Lietuvos žmonėms jų tėvynėje, bet ir tiems, kur ne dėl jų norų ar veiksmų pasiliko už jos ribų, širdyje išlikę lietuviais.

Visiems susirinkimo dalyviams vienbalsiai patvirtinus, susirinkimo Pirmininkas yra įpareigojamas šią rezoliuciją pasiūsti Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui ir Ministrui Pirmininkui.

Punsco lietuviai lankėsi Klyvlendo lietuviškojoje mokykloje. Juos priėmė šeiminkai: kairėje – Kęstutis Civiškas, dešinėje – dr. Viktoras Stankus. A. a. V. Bacevičiaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **SUKAKTIS.** Vasario 26-ąją sueina vieneri metai, kai valstybės prezidentu buvo inauguruos Valdas Adamkus. "Respublikos" laikraščiui jis pripažino, jog esti akimirka, kai gailisi tapęs valstybės vadovu. Sunkiausia jam buvę susitaikyti su mintim, kad aplinkybės neleisdžia padaryti to, ką norėtų.

• **KELIONĖS.** Pirmą kartą prezidentas iš Vilniaus oro uosto į užsienio vizitą išvyko nepalydėtas, nors pagal protokolą išvykstantį prezidentą oficialiai palydi Seimo pirmininkas, o sutinka Premjeras. Vytautas Landsbergis Prezidento išvykimo dieną dar nebuvo grįžęs iš Kuveito. Į oro uostą neatvyko ir žemesnio rango pareigūnai. Po Lietuvos Prezidento institucijos atkūrimo toks nesusipratimas įvyko pirmą kartą. Spauda teigia, kad dėl nesuderintų šalies vadovų kelionių buvo pažeista Konstitucija: vienu metu iš Lietuvos negali būti išvykę Prezidentas ir Seimo pirmininkas.

• **REZULTATAI.** Vasario 24 d. Romoje susitikęs su Lietuvos Prezidentu V. Adamkumi Italijos Ministras Pirmininkas Massimo D'Alema patvirtino Italijos paramą Lietuvos siekiams tapti Europos Sąjungos ir NATO nare. Italijos Prezidentas Oscar Luigi Scalfaro Lietuvos Prezidentui įteikė aukščiausią šios šalies apdovanojimą - Didžiojo Kryžiaus Riterio ordiną. O.L.Scalfaro anksčiau yra įteiktas aukščiausias Lietuvos apdovanojimas - Vytauto Didžiojo 1-ojo laipsnio ordinas.

Seimo Pirmininkas V. Landsbergis, grįžęs iš Kuveito, pastebėjo, kad su arabų šalimis Lietuva turi labai ribotus diplomatinius santykius. Jis teigė, kad čia labai nuoširdžiai norima bendradarbiauti, užmegzti tiesioginius ryšius su Lietuva.

• **TARĖSI PREZIDENTAI.** Po susitikimo Vilniuje Lietuvos Prezidentas V. Adamkus ir Lenkijos Prezidentas A. Kvasnievskis teigė, jog nedideli nesklaidumai dėl tautinių mažumų artimiausiu metu bus išspręsti. Dviejų dienų darbo vizito į Lietuvą atvykęs Lenkijos prezidentas pabrėžė, kad kylantys tautinių mažumų konfliktai yra vietiniai nesklaidumai, negalintys pakenkti geriems šalių santykiams. Prezidentai minėjo lenkų kalbos egzaminą panaikinimą Lietuvoje ir pasienio užkardos įkurdinimą Punske. Kalbėta apie Lenkijos paramą Lietuvai, siekiant narystės Europos Sąjungoje ir NATO.

• **KOVA DĖL ĮTAKOS.** "Lietuvos laisvės byloje dar neparašytas Lietuvos energetinės nepriklausomybės skyrius", - teigia Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jo nuomone, Lietuvoje susiremia energetikos magnatai: - "Lukoil", vykstantis Rusijos Vyriausybės politiką ir norintis turėti valdymo galią naftos komplekse, ir "Williams" kompanija iš JAV.

• **KAS KALTAS?** Generalinio prokuroro Kazio Pėdnyčios ir valstybės kontrolieriaus Vido Kundroto nuomonės dėl Valstybės kontrolės iškeltos bylos - skirtingos. "Baudžiamoji byla dėl lėšų iššvaistymo, eksportuojant elektros energiją į Baltarusiją, yra pasmerkta", - tai vakar Seimo teisės ir teisėtvarkos komiteto posėdyje pareiškė generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia. Valstybės kontrolierius Vidas Kundrotas mano, kad dabartinė "Lietuvos energijos" veikla, susijusi su elektros energijos eksportu į Baltarusiją, yra klasikinis švaistymo ir grobstymo modelis.

• **RIETENOS.** Vasario 20 d. Seimo rūmuose Vilniuje susirinkę Lietuvos krikščionių demokratų partijos aktyvistai minėjo šios partijos atkūrimo dešimtmetį. Apie tai rašo "Respublika". Anot laikraščio, kalbėdamas partijos nariams pirmininkas Algirdas Saudargas gana aštriai užsipuolė partijos konkurentę - Lietuvoje oficialiai veikiančią ir Seime atstovaujamą Lietuvos krikščionių demokratų sąjungą. Apie jų galimą susijungimą šeštadienį nepasakyta nė žodžio. Beje, konservatoriai neatvyko į krikščionių demokratų šventę.

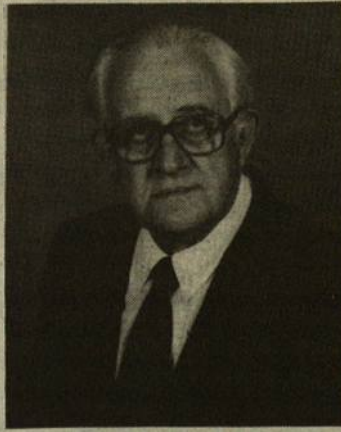
• **KALBOS.** Prezidentas V. Adamkus paneigė spėjimus, kad Prezidentūra rengia pirmalaikių Seimo rinkimų planus.

• **ATSISTATYDINIMAI.** Vasario 26 d. Aplinkos ministras Algis Čaplikas pranešė Vyriausybės kancleriui Kęstučiui Čilinskui, kad Centro sąjunga priėmė sprendimą atšaukti jį iš ministro posto. Pasak K. Čilinsko, centristo ministro atsistatydinimas dar labiau padidins įtampą po to, kai Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas pasmerkė Vyriausybę.

• **MIRĖ STASYS ANGLICKIS IR L. VLADIMIROVAS.** Eidamas 94-uosius metus, vasario 26 d. Vilniuje mirė Lietuvos poetas Stasys Anglickis. Kaip pabrėžiama Rašytojų sąjungos nekrologe, jis buvo gyva literatūros istorija. Savo kūrybos kelią pradėjęs vienu metu su S. Nėrimi ir kitais klasikais, jis šiuo keliu tvirtai žingsniavo septynis dešimtmečius.

Vasario 20 d., eidamas 87-uosius metus, mirė profesorius Levas Vladimirovas - buvęs Jungtinių Tautų Dago Hamaršeldo bibliotekos Niujorke direktorius, tas pareigas ėjęs dvi kadencijas. Profesorius - Lietuvos kultūros ir mokslo veikėjas, bibliotekų istorijos tyrinėtojas, ilgametis Vilniaus universiteto bibliotekos direktorius. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Vasario 19 d. JAV prezidentas Bill Clinton pasirodė spaudos konferencijoje kartu su Prancūzijos prezidentu Jacques Chirac ir abu pareiškė, kad Jugoslavijos prezidentas Slobodanas Miloševićius privalo išvesti Serbijos kariuomenę iš albanų apgyventos Kosovo provincijos. Priešingu atveju NATO karinės pajėgos smogs į Serbijos karinius taikinius. Kaip žinoma, toks Vakarų valstybių ultimatumas nėra naujas dalykas. Prezidentas S. Miloševićius atsisakė susitikti su JAV pasiuntiniu Christopher Hill.

Prancūzija ir Britanija išvežė iš Belgrado savo diplomatų šeimas ir dalį tarnautojų. Amerikos ambasadoje taip pat liko tik būtinai reikalingas štabas. Likę tarnautojai yra pasirengę išvykti iš Belgrado.

Jugoslavijos federaciją šiuo metu sudaro tik Serbija ir Juodkalnija. Pastarosios vyriausybė paskelbė, kad ji

DAR VIENOS IMPERIJOS AGONIJA

Ar NATO nubaus Serbiją?

padarys viską, kad serbų kariuomenė nekavotų prieš NATO pajėgas iš Juodkalnijos teritorijos. Pentagono šaltiniai paskelbė, kad apie 2 tūkst. Amerikos jūrų pėstininkų plaukia į Graikijos uostą Thessaloniki. Jame savo sunkiuosius pabūklus ir automobilius iškraus ir britų kariuomenė, kurios kariai bus perkelti į Makedoniją lėktuvais.

Prezidentas B. Clinton pabrėžė, kad Serbijai atmetus Prancūzijos taikos derybų nutarimus, karo aviacija galės pradėti antpuolius po 48-72 valandų. Pentagonas pasiuntė į NATO Europos bazes daugiau B-52 bombonešių ir modernių, radarais nepastebimų, naikintuvų - bombonešių.

NATO kritikai tvirtina, kad atėjo laikas įgyvendinti Serbijai laikas nuo laiko siunčiamus grasinimus, nes jų nevykdomas sukelia nepasitikėjimą, kuris pašiepiamai vadinamas "popierinio tigro" šokinėjimu. Šį kartą sąjungininkai rimtai nutarė veikti, jei Jugoslavija toliau persekios ir žudys Kosovo albanus.

Iš ligos šiek tiek pakilęs Rusijos prezidentas Borisas

Jelcinas nustebino JAV Valstybės departamentą, pranešdamas Maskvoje žurnalistams, kad jis išpėjęs prezidentą B. Clinton neliesti Kosovo ir nepanaudoti karinės jėgos prieš Serbiją. Prezidentas B. Jelcinas nuo pernai metų rudens nėra kalbėjęs su prezidentu B. Clinton. Vos prieš savaitę Rusijos diplomatai pranešė Amerikos atstovams, kad Rusija irgi dalyvaus, palaikant taiką Kosovo provincijoje, jeigu taip bus nutarta Prancūzijoje vykusiame taikos derybose.

JAV vyriausybė ne kartą pabrėžė, kad Kosovo nepriklausomybės siekimas nėra priimtinas, tačiau negalima leisti Serbijai toliau deginti albanų kaimus, persekioti ir žudyti šios tautybės žmones. Amerika jau sutelkė 6,700 kareivių Bosnijoje ir Hercegovinoje. Buvo planuota, kad po metų kariuomenė bus parvežta namo. Tačiau taip neįvyko. Dabar Serbijos prezidentas tvirtina, kad Kosove nebus nė vieno svetimos šalies kareivio. Jų ten nenori matyti ne tik Jugoslavijos vyriausybė, bet ir plačios gyventojų masės.

Keliais sakiniiais

• Nigerija, viena iš turtingiausių Afrikos valstybių, vasario 20 d. išsirinko parlamentą. Po savaitės įvyko prezidento rinkimai. Dabartinė karinė valdžia privalo perduoti valstybės vairą demokratiškai išrinktai valdžiai gegužės 29 d. Rinkėjai tikisi, kad pasibaigs karinių diktatorių laikai. Jau 38 metai generolai plėšia kraštą, klesti kyšininkavimas, persekiojamos demokratinės jėgos. Deja, viena iš kandidatų iškėlusių partijų susideda iš "patyrusių" 46 atsargos generolų ir 106 žemesnio laipsnio karininkų. Dabar jie gali ateiti į valdžią demokratiniu keliu.

• JAV vyriausybė paprašė Kongreso skirti Jordanijai 300 mln. dol. paramos, nes ta šalis buvo ir yra JAV partnerė, palaikant taiką Artimuosiuose Rytuose. Neseniai mirusio karaliaus laidotuvėse dalyvavo 20 valstybių prezidentai, 8 karaliai, Olandijos karalienė, 89 princai, 14 premjerų ir daug valstybių ministrų bei ambasadorių. Kanados spauda kritikavo savo premjerą, kad jis nesu-

spėjo dalyvauti šiose laidotuvėse. JAV delegacijoje buvo prezidentas B. Clinton, jo žmona Hillary ir buvę prezidentai: Gerald Ford, Jimmy Carter bei George Bush. Iš Izraelio atvyko prezidentas Ezer Weizman, premjeras Benjaminas Netanjahu ir du buvę premjerai: Shimon Peres ir Yitzak Shamir.

Jordanijos parlamentas patvirtino naująjį karalių Abdullah, kuris pakartojo savo tėvo trumpą priesaiką: "Aš prisiekiu visagaliui Dievui laikytis Konstitucijos ir būti ištikimu savo tautai".

• Rusijos komunistų partijos vadovas Genadijus Žuganovas neseniai spaudos konferencijoje pareiškė, kad jo partija bendradarbiaus su vyriausybe, jei toji žengs žingsnį į "tvarkingą praeitį", pakeis konstituciją ir suteiks parlamentui daugiau galių: leis jam tvarkyti spaudą ir televiziją, skirti ministrus.

• Tarptautinio valiutos fondo šaltiniai atskleidė, kad Rusijos Centrinis bankas samdė vieną nedidelę Jersey finansinę bendrovę, kuri tvar-

kė Rusijos finansines atsargas. Vienu metu bankelis turėjo 24 milijardus dolerių. Iš pradžių Centrinio banko valdytojai šią žinią bandė paneigti, tačiau vėliau banko viceprezidentas Olegas Možaiskovas pripažino, kad tai tiesa. Rusijos generalinis prokuroras Jurijus Skuratovas pasitraukė iš pareigų "dėl sveikatos". Jis tvirtino, kad Rusijos Centrinis bankas vienu metu tame bankelyje laikė net 50 milijardų dolerių. Rusijos pasirinkta bendrovė vadinosi FIMACO (Financial Management Company). Rusijos Centrinio banko pirmininkas Viktoras Geraščenko paašškino, kad tokios sumos buvo laikomos tyliai veikiančioje įstaigoje, kad tarptautiniai bankai, kuriems Rusija skolinga daug pinigų, nenusavintų šių pinigų. Skolų negražinimas tarptautinėje bendruomenėje laikomas dideliu nusižengimu. Iki šiol skolų nemokėjo tik karų nuvargintos, atsilikusios šalys: Sudanas, Liberija, Kongas, Somalis, Afganistanas. Visas (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
 TEL. (216) 531-8150
 FAX. 216 531-8428
 e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirma klase – \$58• Oro paštu į užsienį metams – \$110.00• Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nepausdinami.

Redakcijos skiltis

Išeities ieškojimas

Nagrinėjant iš Lietuvos gautus pranešimus, matyti, kad padėtis vėl gerokai susikomplicavo. Gerai suprantama, kad nuo energetikos ūkio būklės labai priklauso valstybės ekonomikos stiprybė. Kai norima sužlugdyti valstybę, dažniausia bandoma smogti jos energetikai. O tada lieka tik įteigti jos gyventojams (nedrįstu rašyti: piliečiams, nes pilietinės visuomenės ugdymas yra paliktas likimo valiai), jog valdžia nieko nesugeba arba net pati sukčiauja.

Ne vienerius metus Lietuva tiekia elektros energiją Gudijai (Baltarusijai). Tai yra labai rizikinga, nes ši valstybė bene sunkiausiai vaduojasi iš buvusios sovietinės imperijos palikimo. Labiausiai tam trukdo atvirai priešiška jos nepriklausomybei nusiteikusių kompartijos augintinių grupuotė su jos statytiniu A. Lukašenka priešakyje. Šiai grupuotei, kaip ir Maskvos "vanagams" atrodo, kad istorijos ratą dar galima pasukti atgal ir, nesiskaitant su jokiomis priemonėmis, atkurti buvusių imperiją. O tada, girdi, ir visi ūkiniai bei socialiniai rūpesčiai savaime išnyks: vėl bus statomas komunizmas ir planuojama "pasaulinė proletarinė revoliucija". Todėl dabar, kuo valstybei blogiau, tuo šiems apsišaukėliams geriau: galima lengviau manipuliuoti alkanų žmonių nuotaikomis ir panaudoti juos savo tikslams.

Tačiau Gudija – Lietuvos kaimynė. Prekybinių ir kitokių santykių palaikymas su kaimyninėmis valstybėmis yra neatskiriama tarpvalstybinių santykių sritis. Lietuva turi didžiulį elektros energijos perteklių, kurį būtinai reikia kur nors parduoti. Nėra jokia naujiena ir pardavimas skolon. Padėtis blogėja tada, kai kaimyno skolos vis auga, o jų grąžinimu niekas nesirūpina. Tarpininkai, kuriems pavesta tvarkyti šiuos reikalus, sau perveda solidžias sumas, bet su valstybės išdu neatsiskaito. Tada iš tikrųjų

visa istorija įgauna stambios aferos įvaizdį.

Ne naujiena ir tai, kad dėl valdžios besirungiančios politinės jėgos visada ieško progos viena kitą apkaltinti. Jei priešininko įrodinėjimai yra nepagrįsti, geriausia išieiti – viešai išnagrinėti visus faktus ir paskelbti išvadas. Valstybės kontrolierius savo išvadas paskelbė. Prezidentas iškviatė generalinį prokurorą ir pavedė jam nedelsiant viską ištirti. Pasielgta taip, kaip ir turi būti daroma demokratinėje valstybėje. Juo labiau, kad žala Lietuvai – akivaizdi. Būtina išsiaiškinti, kaip ją likviduoti ir kaip jos išvengti ateity. Suprantamas ir Prezidento nurodymas, kad Valstybės kontrolierius tęstų darbą, kol ši istorija bus ištirta.

Tačiau vyriausybės ir valdančiosios partijos pastarieji veiksmai verčia stebėtis. Kodėl Vyriausybės vadovas kelia didžiausią triukšmą, nelaukdamas jokių tyrimo rezultatų? Kodėl svaidomasi kaltinimais, kad "prezidentūra įsitraukė į vyriausybės diskreditavimo kampaniją", "taip priežiūros įstaiga, o ne viena iš valdžių"? Esą šalies vadovui "lig šiol nevisiškai aišku, kokia yra prezidento vieta Lietuvoje".

Pažįstantieji V. Adamkų iš jo darbo Amerikoje laikų ne kartą yra pabrėžę jo nepakantumą nesąžiningumui ir nesitaikstymą su korupcija. Apie tai liudija ir jo susidūrimas su įmonėmis, bandžiusiomis nusišluoti tiesą. Mėginimas paversti Prezidentą "vieną iš valdžių" tikrai nepavyks. Jeigu vyriausybės kaltės šioje istorijoje nėra, tai ko triukšmauti? O jeigu Ūkio ministerija ar kuri kita vyriausybės grandis neatliko savo pareigos arba įsivėlė į nusišluotą veiklą, už tai būtina prisiimti atsakomybę.

Kol tyrimas nebaigtas, negalima reikalauti nei Vyriausybės atsistatydinimo ar priešlaikinių rinkimų, nei iš anksto šaukti, kad "kaltų nėra ir būti negali".

Juozas Žygas

Pernai gana patylomis buvo sukurta "Tarptautinė komisija nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimams įvertinti". Spaudoje tuo klausimu mažai pasisakyta, nes, atrodo, lyg būtų slapta daroma. Daugiausia rūpesčio kelia šios komisijos sudėtis. Jau paskelbta, kad joje nėra tų, kurie nukentėjo arba kurie gali būti kaltinami.

Mano supratimu, tokia komisija nėra teisminė institucija. Ji gal labiau primena prisiekusių komisiją – jury, kuri apklausinėja įvairių pusių liudininčius ir po to paskelbia savo nutarimą.

Neseniai Čikagoje lankėsi Genocido ir rezistencijos tyrimų centro generalinė direktorė Dalia Kuodytė. Ji taip pat įeina į minėtą komisiją. Su ja kalbėjosi L. Narbutis. Jų pokalbis aprašytas vasario 11-os dienos "Drauge". Pacituosiu to rašinio ištrauką:

"Jūs pastebėjote, kad komisijoje nėra nei politinių kalinių, nei žydų, išsigelbėjusių holokausto metu. Tos abi pusės yra labai suinteresuotos, nes joms skauda. Jos gali būti šitos komisijos ekspertai. Tai yra, tarp kitko, numatyta, kai prasidės konkretūs darbai. Iš esmės tie žmonės nėra nustumti, ta-

čiau tos komisijos objektyvumas (mano pabruokta - J.Ž.) yra labai svarbus, todėl kaip tik pasirinktas šios sudėties variantas".

Teisingai pasakyta: objektyvumas yra labai svarbus! Anglosaksų kultūros kraštų teismuose apkaltina arba išteisina ne teisėjas, bet jury. Juos atrenka abiejų pusių advokatai. Asmuo, kuris su sprendžiamuoju klausimu jau yra susipažinęs, būna atmetamas, nes jis gali turėti savo išankstinę nuomonę. Toks jury narys nebebūtų objektyvus. Prisiekusių komisija turi susidaryti vaizdą apie tai, kas įvyko, tik iš kaltinamojo apklausos ir liudininčių parodymų.

Dabar susipažinkime su minėtos tarptautinės komisijos vykdomuoju pirmininku, istoriku Liudu Truska. 1998 m. spalio mėn. "Sandora" išspausdino jo pasisakymus:

"Ekstremistų, radikalų esama abiejose pusėse, tačiau ar čia mes galime dėti lygybės ženklą tarp žydų ultraradikalų ir lietuvių po to, kas atsitiko Antrojo pasaulinio metais? Juk ne žydai žudė lietuvių, o lietuviai dalyvavo žydų žudynėse. Manau, žydai pagrįstai reikalauja, jog lietuviai suvoktų, kas tada atsitiko. Manau, ne tik paprasti žmonės, bet ir inteligentija, istorikai nesuvokia viso šios tragedijos masto. Be abejo, manoma, kad visi viską žino – tie-

sio vokiečiai visa tai užkūrė, bet jau praėjo 50 metų ir ko gi čia dar visi prie mūsų kimba... Štai dar atsiranda lietuvių pataikūnų, kurie talkina žydams, keldami tą triukšmą... Vis dėlto manau, kad visiškai nesuvokiama, kas atsitiko. O juk žuvo visa toji šauni "litvakų" gentis ir į jų kraują gerokai įmerkto mūsų rankos".

Kadangi Dalia Kuodytė ypač pabrėžė komisijos objektyvumą, tai pažiūrėkime, kaip šią sąvoką apibūdina žodynai. "Tarptautinių žodžių žodyne" (Vilnius, 1985) nurodoma, kad objektyvumas reikalauja iš visuomeninių mokslų neutralumo, indiferentiškumo, faktų registravimo be jų socialinio, politinio, ideologinio vertinimo. Pabrėžiu: neutralumo. Tačiau tai, ką minėtame pasisakyme teigia L. Truska, vargu, ar kas nors galėtų vadinti neutralumo įrodymu. Tai ne neutralumas, bet iš anksto parengtas kaltinamasis aktas!

Primenu, kad pagal anglosaksų teisę, kuria Amerika ir daugelis kraštų vadovaujasi, nariai, turintys išankstinį nusistatymą, sudarant jury, yra atmetami.

Dar kitas, panašiai "objektyvus" šios tarptautinės komisijos narys yra prof. S. Sužiedėlis – buvęs OSI tarnautojas. Taigi matome, kokia "neutrali" yra ta vadina-

moji "prezidentinė komisija"!

Tarptautinių įvykių apžvalga

tas šalis dabar pralenkė Rusiją. Vien šiais metais ji turėtų sumokėti 17.5 milijardo dolerių skolų, įskaitant ir nuosimčius už paskolas. Net ir didžiausi optimistai nesitiki, kad Rusija skolas grąžintų. Pirmieji bus nuskriausti patys rusai, kuriems sustabdytas algų mokėjimas.

JAV ūkininkai pernai mažiau laukų apsejo žiemkenčiais javais, nes pasaulyje nukrito kainos ir susidarė kviečių perteklius. Iš viso apsesta tik 17.6 mln. hektarų. Tuo džiaugiasi Rusija, kuri jau paprašė, kad Amerika ir Europos Sąjunga skirtų Rusijai 2.7 milijonų tonų kviečių, nes jos žemės ūkis vėl tikisi prasto derliaus.

Irako valdžia pagrasino jėga atsakyti į kasdieninius britų ir amerikiečių karo lėktuvų puldinėjimus. Irako viceprezidentas pareiškė, kad Irakas gali pulti bazes, iš kurių tie svetimi lėktuvai pakyla. Svarbiausia tokia bazė yra Incirlik, Turkijoje. Viceprezi-

(Atkelta iš 2 p.)
 dentas paminėjo Turkiją, Kuveitą ir Saudo Arabiją, iš kurių atskrenda "agresorių" lėktuvai.

Prezidentas B. Clinton aplankė Meksiką ir pagyrė jos vyriausybę, kuri ėmė griežčiau kovoti su narkotikų gamintojais ir pirkliais. Meksikoje neseniai buvo pakeisti aštuoni aukšti policijos vadovai, kurie buvo įtariami kyšių ėmimu iš narkotikų pirklių.

Beveik visą Afganistaną valdanti Taliban vadovybė paskelbė, kad Amerikos priešas, milijonierius Osama bin Laden, kuris įtariamas organizavęs JAV ambasadų susprogdinimą, išvažiavo iš Afganistano nežinoma kryptimi. Spėjama, kad jis gavo prieglobstį Somalyje arba Irake. Rusijai palankūs šaltiniai skleidžia gandus, neva teroristas slepiasi Čėčėnijoje.

Demokratų partijos vadovybė rimtai siūlo prezidento žmonai Hillary Rodham Clinton iškelti savo kandida-

tūrą į senatorės vietą. Ateinančiuose rinkimuose teks išrinkti Niujorko valstijos senatorių, nes ilgus metus Senate atstovavęs demokratas Daniel Patrick Moynihan nutarė išeiti į pensiją ir daugiau nebekandidatuoti. Ponia H. Clinton atsakė rimtai pagalvosianti apie šį pasiūlymą. Prezidentas Bill Clinton pareiškė, kad jis labai energingai paremtų žmonos kandidatūrą. Nelabai linksmi į šią žinią atsiliepė dabartinis Niujorko meras Rudolph Giuliani, kuris pats planavo kandidatuoti į Senatą.

Kanadoje, labai šaltoje šiaurės teritorijoje vasario 15 d. įvyko vietinių eskimų – indėnų balsavimai dėl naujos provincijos įsteigimo. Balsavime dalyvavo 80 procentų visų gyventojų, o jų ten nėra daug. Didžiausias miestas Nunavut turi 25,000 gyventojų. Kanadoje indėnai vadinasi "pirmąja tauta". Naujoji provincija būtų pirmoji su jų pačių vyriausybe.

Naujausių įvykių apžvalga

Lietuvos Respublikos
ambasados pranešimas

LR SEIMO PIRMININKO VIZITAS JAV

Kovo 2-9 dienomis su darbo vizitu JAV-se lankysis LR Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Vašingtone jis susitiks su aukštais JAV administracijos pareigūnais ir Kongreso vadovais aptarti Europos saugumo tendencijas, pasirengimą NATO aukščiausio lygio susitikimui Vašingtone ir dvišalių Lietuvos – JAV politinių bei ekonominių santykių vystymo perspektyvas. Prof. V. Landsbergis taip pat susitiks su nevyriausybinių organizacijų ir tarptautinės politinės minties institucijų atstovais bei perskaitys pranešimus Lietuvos saugumo klausimais.

Kovo 5 d. 12:30 val. prof. V. Landsbergis Kongreso bibliotekoje (The Library of Congress, Coolidge Auditorium, Jefferson Building) pristatys pernai įrašytą kompaktinį diską ir surengs klasiikinės muzikos koncertą. Koncerto programoje – M.K. Čiurlionio ir kitų Lietuvos kompozitorių kūriniai. Koncerte taip pat dalyvaus prof. Patricia Miller, kuriai akompanuos G. Ručytė-Landsbergienė bei George Mason muzikos mokyklos choras "Chamber Singer". Surinktos aukos bus skiriamos G. Ručytės-Landsbergienės įkurtam fondui neįgaliems vaikams paremti.

Prof. V. Landsbergis vizitą JAV baigs Čikagoje, kur susitiks su Illinois valstijos administracijos pareigūnais, verslo bei etninių bendruomenių atstovais.

ELTOS PRANEŠIMAI

PADEKIME ŽYGIO DALYVIAMS

Argentinos sostinėje vie nuolika Didžiojo tūkstantmečio taikos žygio dalyvių iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Turkijos, Meksikos ir Peru užbaigė pirmąjį kelionės etapą - po Šiaurės, Vidurio ir Pietų Ameriką.

Pradėję beveik pusantros metų trukmiančią kelionę dviračiais aplink pasaulį 1998 metų rugpjūčio šeštąją Seattle (JAV), jie sėkmingai įveikė tryliką Amerikos žemyno šalių: JAV, Meksiką, Gvatemalą, Salvadorą, Hondurasą, Nikaragvą, Kosta Riką, Panamą, Kolumbiją, Ekvadorą, Peru, Čilę ir Argentiną.

Lietuvos komandos dalyviai - Sigitas Kučas (žygio vadovas), Goda Čiplytė, Edwardas Žižys ir Gediminas Vasiliauskas - po paskutinio apsilankymo lietuvių šeimoje Kolumbijoje gruodžio mėnesį, Buenos Aires vėl atsidūrė tautiečių "apsuptyje". Taikos žygį sutiko pagloboti J. Basanavičiaus Argentinos Lietuvių centras, įkurtas 1926 m.

40 m ilgio Taikos juostoje, kurioje pirmuosius žodžius įrašė Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus, pasirašė Lietuvos Garbės konsulas Argentinoje Algimantas Rastauskas, Argentinos lietuvių organizacijų Spaudos tarybos pirmininkas Jurgis Brazaitis, Argentinos Lietuvių Centro pirmininkas Arturas Kaminskas, Aušros Vartų parapijos kapelionas kunigas Augustinas Steigvilas, Argentinos Lietuvių susivienijimo pirmininkas Raulis Stalioraitis.

Užbaigė pirmąjį kelionės

etapą Amerikos žemyne, į Ganą tęsti kelionės Afrikoje išskrido tik aštuoni Taikos žygio dalyviai - trys lietuviai, lenkas, vokiečių, turkas, meksikietis ir perujietis. Gediminas Vasiliauskas dėl lėšų stokos pasiliko Argentinoje ir toliau mėgins keliauti individualiai.

AMERIKIEČIŲ GYDYTOJŲ PARAMA

JAV ortopedų brigada, atvykusi į Vilnių konsultuoti ir operuoti mažųjų pacientų, kartu atsivežė ir didelį labdaros krovinį. Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės ortopedinis skyrius, kaip sakė vedėjas dr. Kęstutis Saniukas, gavo labai gerų chirurginių instrumentų ir kitų reikmenų. Gautos labdaros vertė sudaro apie 200 tūkst. dolerių.

Shriner ligoninės Čikagoje vyriausiojo chirurgo prof. John Lubicky vadovaujama medikų grupė atvyko į Vilnių vasario 20 d. ir tuoj pradėjo konsultacijas. Jos buvo tęsiamos ir sekmadienį. Vaikai konsultacijoms atvežti iš įvairių Lietuvos vietų. Nuo pirmadienio svečiai kartu su Vaikų ligoninės ortopedais dirba operacinėse. Pirmąją dieną atliktos keturios sudėtingos operacijos. Per savaitę numatyta padaryti 19 operacijų.

JAV medikų brigada konsultuoja ir operuoja vaikus Vilniuje labdaros principu, savo atostogų sąskaita. Specialistų kelionę finansuoja Čikagoje veikianti išeivijos lietuvių labdaros organizacija "Lietuvos vaikų viltis", o gyvenimo Vilniuje išlaidas padengs universitetinė vaikų ligoninė.

Vasario 16-osios – Valstybės atkūrimo dienos minėjimai

Trispalvė virš Scranton, PA

Vasario 13 d., šeštadienį, net apledėję Scranton apylinkių keliai nesustabdė lietuvių, besirenkančių pagerbti Lietuvos išlaisvintojus. Kiekvienais metais jie renkasi, kad iškeltų Lietuvos valstybės vėliavą prie miesto savivaldybės rūmų. Šiais metais ir miesto meras Connors prisidėjo prie monsinjoro Madus ir Lietuvos Vyčių bei Amerikos Lietuvių bendruomenės narių, bekeliant trispalvę. Vyčių pirmininkė Marie Laske ir p. Richard Laske pravedė iškilmingąją dalį, kurios metu kalbėjo miesto meras Connors, mons. Madus, atstovas Walsh ir LB vardu –

R. Petrauskienė.

Po vėliavos pakėlimo, susirinkusieji buvo pakviesti į Amerikos Lietuvių bendruomenės surengtą programą. Joje pagrindinis kalbėtojas buvo prof. Randy Kritkauskas. Šis energingas gamtosauugininkas jau dešimt metų vadovauja jo įsteigtai "Ecology" organizacijai. Jo pastangomis buvo sukviesti gamtosauugininkai iš sovietų okupuojamos Lietuvos, kad galėtų susipažinti su Amerikoje naudojamais metodais. Daugelis jų dabar savo kraštuose jau yra pradėję kontroliuoti aplinkos užteršimą.

Prof. Kritkauskas, šiomis dienomis grįžęs iš Lietuvos ir Estijos, pranešė apie "Ecology" finansuojamų projektų rezultatus. Vietinių specialistų parengtuose projektuose stengiamasi išryškinti svarbiausias gamtos saugos problemas ir jų sprendimo būdus. Jiems reikia tinkamos aparatūros, kad jų veikla būtų sėkminga.

Profesorius yra susirūpinęs dėl pavojaus, kurį kelia Ignalinos jėgainė. Nerimą kelia jėgainės pavojingų atliekų apsauga. Gamtosauugininkai atlieka vandens ir dirvožemio

(Nukelta į 5 p.)

PASAULIS IR LIETUVA

* **PASITRAUKIMAS.** Kariniai-diplomatiniai šaltiniai Maskvoje pranešė, kad iš šiuo metu pasirašusių Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) kolektyvinio saugumo sutartį šalių - Armėnijos, Azerbaidžano, Baltarusijos, Gruzijos, Kazachstano, Kirgizijos, Rusijos, Tadžikistano ir Uzbekistano **norą pasitraukti iš sutarties** pareiškė Azerbaidžanas, Gruzija ir Uzbekistanas. Ukraina ir Moldova pasisakė prieš tokios sutarties buvimą tarp NVS šalių aplamai. (INTERFAX)

* **PAJAMOS IR IŠLAIDOS.** Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas pasirašė vasario 5-ąją Valstybės Dūmos priimtą ir vasario 17-ąją Federacijos Tarybos patvirtintą 1999 metų valstybės biudžeto įstatymą. Šių metų Rusijos izdo pajamų planas yra 473,67 mlrd. rublių, išlaidų - 575,04 mlrd. rublių. Numatomas deficitas - 101,37 mlrd. rublių. (INTERFAX)

* **BETURČIŲ SAJUNGA.** Ukrainos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Aleksandras Tkačenka mano, kad sukurti Ukrainos, Rusijos ir Baltarusijos sąjungą yra ne tik tikslinga, bet ir būtina. Pasak jo, tokia sąjunga pirmiausia reikalinga tam, kad būtų galima plėtoti integruotas ekonomikas, atsidūrusias apverktinoje padėtyje. A. Tkačenka pridūrė, kad Vakarai mėgsta tik stiprius ir turtingus, o ne beturčius. Anot jo, tą suverenitetą, kurį šiandien turi Ukraina, Rusija ir Baltarusija, jos vertina ir saugos kaip akies vyzdį. (ITAR - TASS)

* **KODĖL JIE GINKLUOJASI?** Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka, atvykęs į Maskvą, vėl pareiškė, kad "didelė klaida" buvo Rusijos branduolinių ginklų išgabenimas iš Baltarusijos. Jo nuomone, branduolinis ginklas dabartinėmis aplinkybėmis gali būti sugrąžintas į Baltarusijos teritoriją, nes reikia mąstyti apie mūsų "bendros Tėvynės saugumą". A. Lukašenkos vertinimu, taip mąstyti jį verčia NATO artėjimas prie Baltarusijos ir Rusijos sienų, taip pat tokių NVS narių, kaip Gruzija, Azerbaidžanas ir Uzbekistanas pozicija - jos ketina pasitraukti iš Sandraugos kolektyvinio saugumo sutarties. Rusijos Valstybės Dūmos gynybos komiteto vadovas Romanas Popkovičius pareiškė, kad Baltarusijos ir Rusijos sąjunga suteikia Rusijai teisę nagrinėti galimybę laikyti branduolinį ginklą Baltarusijos teritorijoje. (INTERFAX)

* **PASIŪLYMAS.** Baltarusijos prezidentas A. Lukašenka ragina sukurti Rusijos, Irano, Indijos ir Kinijos sąjungą, kuri būtų "atsvara vienašiam pasauliui". Interviu Irano televizijai jis pažymėjo, kad keturių valstybių politikams "būtina susitarti, atmetus prieštaravimus, ir suvokti, kad tik jie gali sukurti atsvarą NATO blokui ir JAV". Prezidentas pabrėžė, jog tokia sąjunga reikalinga tam, kad būtų galima išgelbėti civilizaciją, visą pasaulį. Jis pritaria idėjai sukurti "galingą karinį, politinį ir ekonominį centrą, kuris užtikrintų dabartinės padėties pusiausvyrą ir su kuriuo NATO bei JAV turėtų skaitytis". (INTERFAX-ZAPAD)

* **SUSITIKIMAS.** Rusijos premjeras Jevgenijus Primakovas, susitikęs su JAV valstybės sekretorės pavaduotoju Strobe Talbott, pareiškė, kad sprendžiant tarptautines krizes bet koks jėgos panaudojimas be JT Saugumo Tarybos pritrimo yra visiškai nepriimtinas. Primakovo susitikime su Talbott buvo aptariami Kosovo, Irako, ginklų kontrolės ir ekonomikos klausimai (antibalistinių raketų sutartis, START II sutarties tvirtinimas, Rusijos skolos Tarptautiniam Valiutos fondui). Panorėjęs likti nežinomu JAV atstovas žurnalistams pranešė, kad Jevgenijaus Primakovo ir JAV valstybės sekretorės pirmojo pavaduotojo Strobe Talbott susitikimas buvo "labai turiningas, atviras ir konstruktyvus". Pažymėta, kad JAV pasitiki Rusijos vyriausybe, remia Rusijos reformas. (REUTERS, ITAR - TASS)

* **A. LUKAŠENKA "NIEKO NEŽINO".** Baltarusijos teisėtvarkos institucijų darbuotojai sulaukė 16 Centrinės respublikos prezidento rinkimų komisijos narių (sausio 10 d. opoziciškai nusiteikę 13-ojo šaukimo Aukščiausiosios Tarybos deputatai sudarė Centrinę prezidento rinkimų komisiją, kurios vadovu tapo buvęs CRK pirmininkas Viktoras Gončiaras), susirinkusių į posėdį Minske. Komisijos nariai prieš kelias minutes iki sulaukimo balsavo už teritorinių rinkimų komisijų sąrašus. Baltarusijos opozicija protestuoja prieš šį sulaukimą. Maskvoje esantis Baltarusijos prezidentas A. Lukašenka žurnalistams aiškino, kad jis pirmą kartą girdi, kad kažką areštavo ir pavadino tai "bukaprotyste". (INTERFAX)

* **BULGARIJA NEIŠILEIDO "LUKOIL".** Bulgarijos privatizavimo agentūra ir sandėryje tarpininkaujanti anglų ir amerikiečių firma "Arthur Andersen" nutarė neleisti "LUKOIL", pasiūliusiam didžiausią pradinę kainą už Bulgarijos valstybinę kompaniją "Petrol", dalyvauti jos privatizavime. Subejota kompanijos "Rosneft International Ltd." teisėtumu. Tik sąjungoje su šia kompanija "LUKOIL" ir galėjo dalyvauti "Petrol" privatizavime. (ITAR - TASS)

Vasario 16-osios – Valstybės atkūrimo dienos minėjimai

Trispalvė virš Scranton, PA

(Atkelta iš 4 p.)

tyrimus. Siekiama sumažinti jų užteršimą. Stebimi seni medžiai. Švarinami Baltijos krantai. O Kaune surengta energijos taupymo paroda sulaukė didelio susidomėjimo.

Pranešėjui buvo pateikti klausimai dėl Nemuno užterštumo, sąvartynų kontrolės, gamtos draustinių prie-

žiūros, trašų nutekėjimo, neapgalvoto miškų kirtimo ir jų apsaugojimo. Pagrindinis jo užmojis – padėti vietiniams gamtos saugos darbuotojams patiems atpažinti šias problemas ir ieškoti, kaip jas galima išspręsti. Teikiama finansinė parama skatina tuos planus vykdyti.

Regina Petrauskienė

Detroit, MI

Išsaugokime lietuvišką spaudą

Regina Juškaitė-Švobienė

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 81-ji sukaktis Detroito lietuvių telkinyje buvo minima vasario 7 d., sekmadienį, Kazio Gogelio paruoštoje "Amerikos Lietuvių balso" radijo laidoje. Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčiose įvyko iškilmingos šv. Mišios. Jose dalyvavo lietuvių organizacijos su savo vėliavomis. Šv. Antano bažnyčioje Mišias aukojo klebonas Alfonsas Babonas, giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Stasio Slizio. Dievo Apvaizdos bažnyčioje Mišias aukojo kun. Aloyzas Volskis. Prie bendro giedojimo prisidėjo ir vyrų kvartetas: Pranas Zaranka, Edvardas Skiotys, Linas Mikulionis ir Vytautas Underys. Vargonavo Ada Mikšienė.

Po Mišių visi rinkosi Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Buvo renkamos aukos Amerikos Lietuvių tarybai, Lietuvos Vyčių padalinii "Pagalba Lietuvai" ir LB veiklai. Prieš minėjimą svečiai turėjo progą pasigardžiuoti skaniais lietuviškais patiekalais. Virtuvei vadovavo Ona Šadeikienė su savo talkininkėmis. Pyragų stalui vadovavo Onutė Abarienė.

Minėjimą pravedė Detroito Lietuvių organizacijų centro valdybos pirmininkas adv. Kęstutis Miškinis. Jis pristatė prezidiumą, kurį sudarė: prelegentė – "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, kun. Aloyzas Volskis, LŠSI vadas Mykolas Abarius, "Lietuvos Vyčių padalinio "Pagalba Lietuvai" pirm.

Regina Juškaitė-Švobienė bei šventėje dalyvavę estų, latvių, lenkų ir ukrainiečių organizacijų atstovai.

JAV senatoriaus rajono direktorius Joseph Cella perskaitė Michigan senatoriaus Spencer Abraham sveikinimą Vasario 16-os dienos proga. K. Miškinis papasakojo apie ALT ir JBANC veiklą. R. Juškaitė-Švobienė apibūdino "Pagalba Lietuvai" padalinio dabartinę veiklą. Buvo išstytos Michigano valstijos gubernatoriaus John Engler, Detroito burmistro Dennis Archer ir Southfield burmistro Donald F. Fracassi proklamacijos.

Danutė Bindokienė pasidalino prisiminimais apie praėjusius Vasario 16-osios minėjimus, papasakojo savo a.a. mamytės išpūdžius apie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą 1918 metais. Kalbėtoja pabrėžė lietuviško spausdinto žodžio svarbą. Ji yra gavusi Dievo Apvaizdos parapijos jubiliejinio leidinio kopiją ir pagyrė, kad leidinys – gerai paruoštas.

D. Bindokienės pasisakymas buvo palydėtas gausiais plovimais, o adv. K. Miškinis, padėkojęs rengėjų vardu, įteikė jai knygą, kuri primins apie lankymąsi Detroite.

Meninę dalį atliko "Žiburio" mokyklos šokėjų grupelė, vadovaujama Lelės Viskantienės ir mokytojos Virginijos Šimaitytės dainininkų grupės. Programa labai patiko minėjimo dalyviams. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu.

AUKOS TAUTOS DIDVYRIŲ ATMINIMUI ĮAMŽINTI

Julius ir Pranė Pakalkai per Lietuvių fondą paaukojo 12,125 dol. Partizanų Motinos reprezentaciniam paminklui Vilniuje paremti:

1) 1,000 dol. – partizano generolo Adolfo Ramanausko-Vanago paminklo pastaty-

mui paremti;

2) 1,000 dol. – Lietuvos ginkluotą pajėgų vado generolo Jono Žemaičio-Vytauto paminklo pastatymui paremti. Paminėti vyrai buvo žiauriai KGB nukankinti.

(Atsiuntė P. Vaičekas)

Arvydas Barzdukas

(Pabaiga. Pradžią – 8 nr.)

Deja, su šių pabėgėlių vaikų karta, lietuvių kalba išeivijoje pranyks, kaip ji pranyko prieškarinių emigrantų vaikų tarpe. Liks tik lietuvių kilmės amerikiečiai, anglai ar australai, kurių dauguma, tikriausia, bus kūrybiškai ir reikšmingai įsijungę į savo gyvenamųjų kraštų ekonominį bei kultūrinį gyvenimą. Daugelis jų nebus abejingi ir savo tėvų ar protėvių kraštui, tačiau ryšys su Lietuva ir lietuvių bus jau visai kitokio pobūdžio.

Istoriko žvilgsnis

Lietuviškojo identiteto klausimą svarstė ir prof. Saulius Sužiedėlis. Jis teigė: "Nesunku pastebėti, jog lietuvių integravimosi į vakariečių struktūras reikšmė nevienodai suvokiama. Yra perspėjančių, jog tam, kad būtume apsaugoti nuo grėsmingo Rytų kaimyno, naudinga įstoti į NATO, tačiau jungtis į Europos Sąjungą gali būti pavojinga, nes ten galime iširti ir net prarasti savo valstybinį suverenitetą.

Negalime pamiršti, jog Lietuvos likimas priklausys ne tik nuo susiklosčiusių geopolitinių veiksmų, bet ir nuo jos visuomenės, nuo jos kultūrinio bei politinio elito sugebėjimo išspręsti tuos uždavinius, kuriuos mums paliko istorija. Ekonominėje plotmėje Lietuvos žmonėms nemažai rūpesčio ir net baimės kelia užsienio kapitalo skverbimasis, priklausomybė nuo žaliavų tiekėjų, žemės ūkio atsiradimas akligatvyje.

Klausdami, kaip Lietuva atrodys, kai švėsime nepriklausomybės paskelbimo 100 metų, pirmiausia turime apsisvarstyti gana sudėtingą ir prieštaringą Lietuvos socialinės ir ekonominės tikrovės vaizdą. Panašūs klausimai kyla, ir kalbant apie krašto intelektualinį bei politinį gyvenimą.

Lietuvoje matome dvi pagrindines mąstysenos sroves. Vyresnės kartos inteligentija ir dalis jaunimo atstovauja tautinei orientacijai, o centristų bei kairiųjų politinių grupuočių programose ryški liberalioji srovė. Pirmieji tautą, kaip neginčijamą savo krašto šeiminingą, laiko gyvu organizmu, sujungtu amžiniais kraujo ir bendros kalbos ryšiais. Jų žvilgsnis į Vakarus dažnai pastebi vien neigia-

Washington, DC

ŽVELGIANT Į ATEITĮ

JAV Kongreso narė Constance Morella Vasario 16-osios minėjime Vašingtone.

B. Čikoto nuotr.

mus reiškinius. Antrieji galvoja, kad tauta turi "atsiverti pasauliui", o ne tik vien gintis nuo svetimų kultūrų ir kosmopolitizmo pavojaus. Nėra abejonės, jog iš šių dviejų pažiūrų kylantis tautinio identiteto apibrėžimas yra labai svarbus ateities perspektyvos svarstymui. Lygiai taip pat svarbi ir tautos akistata su jos praeitimi. Tik istorinę atmintį praradusieji gali sakyti: nežinome, kas esame, nes nežinome, kas buvome. Lietuvoje, sprendžiant pagal knygynuose matomus leidinius, ryškėja didelė minties įvairovė, kuri rodo, kad žengiama normalios demokratinės visuomenės link.

Galop ir pats žodis lietuvis istorijos tėkmėje yra tapęs judria, besikeičiančia sąvoka. Reikia susitaikyti su mintimi, jog to žodžio prasmė, kuri vienokia buvo senovėje – Lietuvos istorijos pradžioje, jau kitokia buvo mūsų tėvams, dar kitokia – mums ir mūsų vaikams. Tai sąvoka, kuri kadaise reiškė politinį priklausomumą, paskui etninę tapatybę. "Kitataučio lietuvių" galimybė už dvidešimties metų lietuviui jaunuoliui tikriausia nekels jokių abejonių, bus jau suprantama ir priimtina. Tad Lietuva keisis ne tik ekonomine prasme. Tokio pasikeitimo neišvengs nei tautos, nei lietuvių, nei, galop ir pačios Lietuvos sąvokos. Kuria kryptimi pasuks tautos ir valstybės istorinė kelionė, nežinia, bet galime pavydėti jaunimui, kuris tuo keliu eis.

* * *

Simpoziumą, kuriame išsakytas mintis čia perteikėme, susirinkusieji išklausė su

dideliu dėmesiu. Tai buvo naujas ir prasmingas nepriklausomybės sukakties minėjimo būdas, klausytojams palikęs daug išpūdžių ir sukėlęs nemažai diskusijų.

Religinė ir meninė programa

Sukakties minėjimas prasidėjo sekmadienio rytą tradicinėmis Mišiomis Vašingtone šv. Mato katedroje, kurios dienos Evangelijos mintis su Lietuvos nepriklausomybės prisiminimu savo pamoksle prasmingai suderino prel. Jurgis Šarauskas – Amerikos Vyskupų konferencijos Rytų ir Vidurio Europos bažnyčioms remti skyriaus direktorius.

Latvių namuose minėjimą malda pradėjo Vašingtone studijuojantis lietuviškosios misijos kapelionas kun. Sigitas Žilys. Himnus giedojo Nerija Kasparienė, akomponuojant Dianai Čapienei. Susirinkusius pasveikino Lietuvos ambasadorius Vašingtone Stasys Sakalauskas. Apšilinkė ir sveikinimo žodį tarė Maryland valstijos JAV Kongreso narė Constance Morella. Senatoriaus Paul Sarbanes sveikinimo laišką perskaitė jo atstovė Jeannie Lazaroff.

Minėjimą dainomis, šokiais ir birbinių muzika ypač papuošė liaudies meno ansamblis "Jorė", kurį sudaro neseniai iš Lietuvos atvykę jauni žmonės. Kviesdamas juos į sceną, pirmininkas V. Nakas pasakė, jog ansamblis, kuriam vadovauja Renata Loman, pats susirado vietinę LB valdybą ir pasisiūlė prisidėti.

Cicero, IL Atkurime lietuviškąjį ugdyimą

Cicero ir apylinkių lietuviai šiemet Lietuvos Nepriklausomybės šventę paminėjo vasario 6 ir 7 dienomis. Pirmąją dieną buvo pakelta Lietuvos vėliava prie Cicero miesto valdybos rūmų, o sekančią dieną – sekmadienį – įvyko pamaldos bei akademinė minėjimo dalis. Ji sutraukė nemažai tautiečių. Buvo išklaustytos dvi kalbos. Angliškai gražių minčių pasakė Cicero miesto valdybos narys John Kociolko, pareiškęs, jog lietuviškuose minėjimuose dalyvauja jau nuo 1974 metų, kuomet jį į lietuvių šventę pakvietė tuometinis žymusis Cicero lietuvių kilmės veikėjas John Kimbarkas.

J. Kociolko savo kalboje pabrėžė, jog Cicero lietuviai jau nuo senų laikų daug dirbo, populiarindami Lietuvos vardą kitataučių tarpe, kuomet kraštas buvo pavergtas komunistų. Jis iškėlė JAV prezidento Ronald Reagan nuopelnus, sugriauinant sovietinę "blogio imperiją", bei paminėjo kitus asmenis, kurie irgi atliko svarbias roles.

Kalbėtojo mintis lietuviškai atpasakojo programos vedėja Aldona Zailskaitė, kuri taip pat perskaitė ir Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Visuomenininkas, inž. Algirdas Stepaitis pateikė daug iš-

Edvardas Šulaitis

torinių faktų bei vaizdų. Savo ilgokos paskaitos pabaigoje jis ragino dėmesį atkreipti į jaunimą, sakydamas:

"Mūsų ateitis – jaunimas, jaunoji karta, į kurią turime atsigręžti. Visomis jėgomis padėkime atkurti lietuvišką švietimą, mokyklas, organizacijas, kurios auklėtų jaunolius lietuviškoje aplinkoje. Reikėtų pasitarti visiems fondams ir rasti tinkamą būdą remti studentus Lietuvoje ir užsienyje.

Minėjimą surengė LB Cicero apylinkės valdyba (pirm. Raimundas Rimkus) ir ALTo Cicero skyrius (pirm. Stasys Dubauskas). Abi organizacijos rinko aukas. Buvo ir me-

ninė dalis, kurią atliko neseniai susikūręs muziko Ričardo Soko vadovaujamas moterų vokalinis ansamblis – aštuonių dainininkių grupė: Jūratė Čechavičiūtė, Giedrė Nedveckienė, Virginia Savrimienė, Rima Urbonavičienė, Jūratė Lukminienė, Marija Juškienė, Laima Žuikienė, Ilona Deksnienė.

Prieš programą ir pertrauką šeiminkės, kurioms vadovavo Janina Skamienė ir Michalina Bikulčienė, suruošė kuklias vaišes.

Buvo pagerbta miesto prezidentė, lietuvių kilmės Betty Loren-Maltese, kuriai įteikta lietuviškais rūbais papuošta lėlė. Ją miesto vadovė "apgyvendino" savo darbo kabinete.

Renkamos aukos lietuviškajai veiklai. Aukoja Petras Narutis. Kairėje – dr. Jurgis Januškevičius, dešinėje – LB Cicero apylinkės pirmininkas Raimundas Rimkus. *E. Šulaičio nuotr.*

Vasario 16-osios minėjimo dalyviai Ciceroje. Priekyje, iš kairės: programos vedėja Aldona Zailskaitė, solistė Laimutė ir Algirdas Stepaičiai. *E. Šulaičio nuotr.*

Tautinio ansamblio "Jorė" nariai Vasario 16-osios minėjime Vašingtone. *B. Čikoto nuotr.*

RENGIAMA LIETUVOS SPORTO ENCIKLOPEDIJA

Mūsų sporto mėgėjus tikriausia sudomins žinia, jog pirmą kartą Lietuvos istorijoje numatyta išleisti Lietuvos Sporto enciklopediją (LSE), kuri turės mažiausiai porą tomų. Tai, iš tiesų, dėmesio vertas sumanymas, nes sportininkai yra išgarsinę Lietuvą ko gero daugiau, negu bet kuri kita veiklos apraška.

Praėjusių metų pabaigoje tuo reikalu mums plačiau papasakojo į Čikagą atvykęs enciklopedijos vyr. redaktorius prof. Henrikas Šadžius, paaiškinęs apie šio sumanymo įgyvendinimą. Darbą vykdo Lietuvos sporto departamentas, kuriam vadovauja žymus krepšininkas Rimas Kurtinaitis. Šio departamento vadovybė ir pakvietė H. Šadžių, nes jis turi nemažą patyrimą šiuose reikaluose, prieš porą metų yra suredaguęs "Lietuvos kūno kultūros ir sporto istoriją".

Svečias iš Vilniaus pabrėžė, jog LSE leidėjai norėtų taip pat pažymėti ir išeivijoje gyvenusius ar tebegyvenan-

čius lietuvių sporto veikėjus bei sportininkus, jų organizacijas ir pan. Šiam darbui pakviestas Čikagoje gyvenantis sporto darbuotojas ir žurnalistas, šių eilučių autorius Edvardas Šulaitis, kuris jau 50 metų darbuojasi sporto žurnalistikoje. Jam talkinti sutiko: Sigitas Krašauskas iš Kanados, Algirdas Bielskus, Kęstutis Čerkeliūnas, Pranas Mickevičius ir Petras Petrutis. Jų visų vardai – gerai žinomi užsienio lietuviams.

Lietuvoje LSE rengimas jau beveik baigtas. Todėl sudarytojas kvietė nedelsiant pasirūpinti surinkti medžiagą apie išeiviją. Jos reikia tuoj pat – maždaug iki balandžio pradžios, kad būtų galima suredaguoti ir paruošti spaudai.

Todėl kreipiamės į visus mūsų tautiečius, kurie turi medžiagos apie žymesnius sportininkus ar sporto klubus. Siųskite ją šiuo adresu: E. Šulaitis, 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL 60804, tel. ir faksas (708) 652-6825. *E.Š.*

A t g a r s i a i

"KAI ŽAIDŽIAMA Į VIENERIUS VARTUS"

Tokia antraštė "Dirva" šių metų antrame numeryje išspausdino prof. R. Grigo straipsnį. Jame teisingai įvardijamos žydų ekstremistinių organizacijų intrigos prieš Lietuvą.

Bet autorius be reikalo mini lietuvius ir lenkus, kaip gražaus bendradarbiavimo pavyzdį. Geri Lietuvos santykiai su Lenkija galėtų būti tada, kai Lenkija pasitrauktų iš Lietuvai turinčių priklausyti sričių, įskaitant pietinę Prūsijos dalį bei jų okupuotas žemes su Punksu ir kitomis vietovėmis. Būtina naudotis Lietuvos ir Lenkijos taikos sutartimi, pasirašyta 1920 m. spalio 7 d. Suvalkuose ir Lietuvos – Sovietų Rusijos sutartimi, pasirašyta 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje.

Lietuvių tauta negali pamiršti Lenkijos įvykdytų nusikaltimų. Panašaus nuolaidumo pageidauja visi grobikai, žudikai, plėšikai ir okupantai.

K. Gardinas

"VYSKUPO F. HODUR DRAUGYSTĖ SU DR. JONU ŠLIŪPU"

Su dideliu dėmesiu skaičiau inž. Vytauto Šliūpo pasakojimą, išspausdintą "Dirvoje" sausio 26 ir vasario 2 d. Pabaigoje autorius rašo: "Mūsų istorikai turėtų dau-

giau susidomėti Lietuvių katalikų tautinės bažnyčios istorija..." Pagarbiai pranešu skaitytojams, kad jau prieš 15 metų "Polish American Studies" (Autumn, 1983) atspausdino mano stambią studiją (94-123 psl.) – "Religious Separatism Among Lithuanian Immigrants in the United States and Their Polish Affiliation". Taip pat mano neseniai baigtos trilogijos "Lithuanian Religious Life in America" visuose tomuose yra nemažai medžiagos apie lietuvių tautinę bažnyčią.

Kun. Vincas Valkavičius

Redakcijos pastaba:

Dėkojame gerb. kunigui Vincui Valkavičiui už šį atsiliepimą. Lietuva gražiai įvertino jo mokslinę veiklą, įteikdama aukštą vyriausybinių apdovanojimą. Apie tai nepernesiausiam esame rašę "Dirvoje" (žr. T. Michalskio str.).

Tačiau plačioji visuomenė labai mažai žino apie imigrantų įkurtus lietuviškus "bažnytkaimeis" Amerikoje, apie jų indėlį į lietuvių išsaugojimą ir dorovinį ugdyimą, tautinį susipratimą ir ryšius su tėvų žeme. Ši tema – lyg ta "nežinoma žemė" dabartinėms lietuvių kartoms net išeivijoje, jau nė nekalbant apie Lietuvos viduriniųjų ir jaunųjų kartą. Kviečiame visus, turinčius apie tai medžiagos, pasidalinti ja su mūsų skaitytojais.

Jaunimo puslapis

Skyriaus vedėja – Rita Augienė

VILNIAUS "LIETUVIŲ NAMAI"

IŠ MANO DIENORAŠČIO

Svetlana Stavickaja

(Pabaiga. Pradžia – 8 nr.)

Skaitau: Loreta, Virginijus, Rolandas, Darius, Ignas, Vidas... Dieve, kokie jie visi jauni!

Kovo 11 d., trečiadienis

Neseniai, vasario 16-ąją, iškilmingai paminėjome Lietuvos Nepriklausomybės 80-ąsias metines (rašyta 1998 metais-red.), bendravome su Seimo pirmininko pavaduotoju A. Kubiliumi. O šiandien vėl svarbi diena: prieš aštuonius metus atkurta Lietuvos valstybė.

Jei nebūtų šios dienos, ar būčiau šiandien aš čia, savo tėvų ir protėvių žemėje? Manau, ne. Juk "Lietuvių namai" įkurti taip pat prieš aštuonius metus...

Balandžio 25 d., šeštadienis

Keista, aš tik šiandien pastebėjau: jau tikras pavasaris. Gal todėl, kad ir mano širdyje – pavasaris...

Gegužės 22 d., penktadienis

Kraupi tragedija... Gegužės 22 d. ešelonai su beveik keturiasdešimt tūkstančių tremtinių pajudėjo Krasnojarsko, Irkutsko, Buriatijos link. Jų tarpe – mano močiutė. Per vieną akimirką griuvo žmonių gyvenimai...

Su mokyklos saviveiklininkais ir pedagogais dalyvauju tragiškajame jubiliejuje. Parodėme literatūrinę kompoziciją "Lietuvos kelias", klausėmės Tremtinių choro, kartu su jais dainavome. Mokyklos direktorius iškilmingame Seimo posėdyje pasakojo apie mus, tremtinių vaikčius.

Gegužės 26 d., antradienis

Už lango mokyklos sodas jau žalias žalias... Saulės spinduliai veržiasi pro langų

Alina Ursache

užuolaidas į klasę ir švelniai kutena veidą. Juk tuoj prasidės vasara!

Nepastebimai greit praėjo šios dienos pamokos. Nuskambėjo paskutinis skambutis abiturientams ir mums, devintokams. Sunku įsivaizduoti, kad mūsų draugai dviliktokai greit nebešurmuliuos bendrabutyje, nebevaikščios mokyklos koridoriais... Po egzaminų jie pabučiuos mokyklos vėliavą ir išeis. Gerai, kad būsime mes dar čia!

Gegužės 29 d., penktadienis

Šiandien šių mokslo metų pabaiga. Neįtikėtina: į mūsų mokyklą atvyko Lietuvos Prezidentas V. Adamkus, Seimo pirmininkas V. Landsbergis, kiti garbūs svečiai. Neužmirštama diena!

**SKAITAU JONĄ AISTĮ
IR MĄSTAU...**

Alina Ursachė

11 klasės moksleivė

Tai buvo prieš trejus metus. Žengiau pirmuosius žingsnius protėvių žeme, susidėjusi brangiausius savo širdžiai daiktus, tarp kurių buvo rūpestingai suvyniotas Maironio eilėraščių tomelis. Maironio poezija buvo kelrodė žvaigždė, vedusi mane į

Lietuvą. Šiandien man – septyniolika, aš – Lietuvoje. Daug naujo sužinojau, daug naujų lietuvių poetų vardų, bet tik vienintelis, be Maironio, tapo mano sielos gyvenimo palydovu... Tai Jonas Aistis.

J. Aistis apsigyveno mano širdyje nepastebimai, lėjo nepasibeldęs, atvėrė duris į pačią sielos gilumą. O aš jo, matyt, laukiau, ilgai laukiau, net nenujausdama, kad jis toks yra. Toks artimas man. Jis, kaip ir aš, liūdnas, net džiaugsmą išgyvenantis minorine spalva, kalbantis graudulio persmelktais žodžiais. Graudulys kyla iš žmogaus širdies, jo gyvenimo ašarų aido...

Man J. Aistis pasakoja apie meilę, skaidrų jausmą – "gintarinį bokštą", meilę, apipynusią širdį rožių ir erškėčių vainikais. Dainuoja jis jaunystę "laisvą, ugningą, nežabotą", pilną "vilties viliojančios šviesos, nešančią krūtinėje "meilės ugnį", galinčią "gyvenimą ir mirtį niekinti", jaunystę, kuri veržiasi "į ateities žavingus plotus"... Jaunystė... Esu jauna, ir mano širdyje dega daug vilties, meilės gyvenimui. Mano širdis veržiasi į laimę, grožį, gerį... Mano sielą taurina J. Aistio posmai.

Ir ne tik tai. Poetas atskleidė ir kūrybos paslaptis. Kiekvienas žodis paverčia negyvą į gyvą, medžius į žmones, susiedamas juos su tautos kultūros gelme. J. Aistis nemoka atskirti medžio ir žmogaus likimo. Kūrybos paslaptis bei grožio jausmų jis mokėsi iš tėvynės gimtinės šilo... Mane tai jaudina, ir aš pabandžiau įsiskverbti į poeto kūrybos paslaptis. Aš irgi rašau. Rašiau svajodama, bėgdama nuo tikrovės, ieškodama kalnų ir kopdama "sniegais apsvaigusiu viršūnėn..." Rašau eiles.

(Pabaiga - kitame numeryje)

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavage

13

Per pirmuosius metus nauji automobiliai netenka apie 20% vertės, todėl patartina pasirinkti gerą naudotą automobilį. Minėtuose žurnaluose pateikiamos automobilių kainos, patariama, kokių automobilių geriausia pirkti.

Sakykime, jog nusprendėte pirkti naudotą automobilį. Bibliotekoje paprašykite "mėlynosios knygos" (blue book). Joje skelbiamos įvairių gamyklų ir įvairių pagaminimo metų automobilių kainos. Ten išvardinti visi galimi pasirinkimo variantai ir nurodyta, kiek reikėtų mokėti už automobilį, mainais atiduodant seną, kiek jis kainuotų, paėmus banko paskolą, už kiek jį galima vėliau parduoti. Savaime suprantama, jog ketverių durų maži ir vidutinio dydžio automobiliai bus pigesni, o draudimo įmokos už juos bus neabejotinai mažesnės nei už puikiais savybėmis pasižyminčius sportinius modelius.

Kai išsirinkote kelis tinkamus variantus, pradėkite lankytis pas automobilių pardavėjus arba savininkus, įdėjusius skelbimą į laikraščio specialų (Classified) skelbimų skyrį. Dabar jau žinote, ko ieškote ir kiek apytiksliai reikės mokėti. Kai susirasite pageidaujamą automobilį, išbandykite jį kelyje ir atidžiai apžiūrėkite. Išsirinkę patinkamą automobilį, paklauskite, ar galite jį nuvežti pas mechaniką, kad šis nuodugnai apžiūrėtų. Jeigu nuvešite automobilį į techninį centrą, atliekantį valstijos technines apžiūras, ir automobilis atitiks visus reikalavimus, gausite pažymėjimą, kurio prireiks registruojant automobilį. Tiesa, už šią apžiūrą teks sumokėti apie 50 dol. Dage-
lis žmonių tai daro tik po to, kai nusiperka automobilį, ir dažnai būna nemaloniai nustebinti. Pasirūpinkite, kad automobilis būtų apžiūrėtas, prieš jį nuperkant. Jeigu mechanikas pastebės kokių nors trūkumų, galėsite nusiderėti kainą. Paskambinkite į JAV transporto departamento automobilių saugumo nuolati-

nio informavimo tarnybą (U. S. Department of Transportation Auto Safety Hotline) tel. 1-800-424-9393 ir sužinosite, ar gamintojas nebuvo susigražinęs šio modelio automobilio pastebėtiems trūkumams pašalinti. Išsiaiškinkite, ar šie trūkumai pašalinti.

Labai dažnai lieka nepastebėtos varžytinės, kaip pūkų automobilių įsigijimo būdas. Varžytinės rengiamos tam tikromis dienomis ir apie tai reklamuojama vietiniuose laikraščiuose. Dauguma varžytinių rengėjų gali jums atsiųsti reklaminius prospektus, kuriuose paaiškintos jų taisyklės ir procedūros. Pirkti varžytinėse yra pigiausia, tačiau kartu ir rizikingiausia. Dažniausiai automobiliai parduodami tokioje būklėje, kioje jie yra ("as is"), o tai reiškia, jog perkate automobilį su visais galimais trūkumais. Jeigu gerai nusimanote apie automobilius ir turite ne daug pinigų, patartina pasidomėti, kaip nusipirkti automobilį varžytinėse.

Tarkime, jog suradote tinkamą automobilį, apžiūrėjote jį, nusiderėjote kainą, sumokėjote už jį pinigus arba sugebėjote šiam tikslui gauti banko paskolą. Ką dabar privalote daryti? Turite sutvarkyti kai kuriuos dokumentus. Grįžkite atgal į MVA! Jeigu pirkote automobilį prekybos aikštelėje, jos darbuotojai padės sutvarkyti dalį dokumentų. Kad automobilis būtų įregistruotas jūsų vardu, turite sutvarkyti šiuos dokumentus:

1) draudimo pažymėjimą (Insurance binder). Išsiaiškinkite, kuri kompanija išduos geriausią draudimo polisą. Kai išsirinksite draudimo kompaniją, jums atsiųs pažymėjimą, patvirtinantį, jog automobilis apdraustas;

2) valstijos techninės apžiūros pažymėjimą. Jeigu nusipirkote naudotą automobilį, kuriam nebuvo atlikta valstijos techninė apžiūra, turėsite tai padaryti. Tai kainuos apie 50 dolerių (kai kuriose valstijose gali būti šiek tiek brangiau) ir užtruks porą valandų. Jeigu apžiūros metu bus aptikti kokie nors trūkumai, turėsite juos pašalinti, kad gautumėte pažymėjimą. Jis, kaip taisyklė, galioja tris mėnesius. Per tą laiką turite suspėti įregistruoti automobilį;

3) techninį pasą (Original Title). Tai nuosavybės teisę patvirtinantis dokumentas, kurį turite gauti iš automobilio pardavėjo. Šio dokumento kopijos negalioja;

Immigrants and Refugees/ by Raimonda Mikatavage. Tel: (410) 374-3117.

Brolis ir sesuo – Stanislovas ir Svetlana Stavickiai.

PASIVAIKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoko avantiūra

Jonas Dunduras

41

Du dideli, pilni puodai sriubos buvo greitai išpilstyti į mano svetingųjų šeiminių rankose nekantriai laikomas "kuya". Yanomami vadinama kuya yra plačiai Amazonijos indėnų vartojamas indas skystiems valgams. Tai kaušas, pagamintas iš pusės išskaptuoto ir išdžiovinto molio (gourd) kevalo. Žiūrėdamas į tuos pusiau patenkintus veidus, čiulpiančius paskutinį sriubos lašą iš kuya, jaučiausi geriau supratęs tą atmintinąjį pasotinimą, įvykusį labai seniai, Genezaretio ežero pakrantėje. Bet man, kol kas dar nenusipelnusiam padauginimo galios, tos trys didelės, sūrios, džiovintos žuvys, kilogramas ryžių ir du dideli puodai vandens iškunkuliavo stebėtinai daug geros valios šeiminių nuotaikose mano atžvilgiu. To prestižinio gastronominio kūrinių pats neragavau. Būtų labai nepatogu viešai prisipažinti, kodėl neragavau.

Sekanti "atrakcija" buvo raudonos medžiagos, nailoninių valų, žuvavimo kabliukų ir virvinio tabako padalinimas vyresniesiems, nes šiam šabonui buvau paskyręs tik dalį dovanų ir jų visiems būtų neužtekę. Dovanų davimas tik amžiumi vyriausiems atpalaiduoja nuo pavojingos rizikos, kai vieniems duodi, o kitiems – ne. Vyresnieji jas paskirsto savo nuožiūra.

Man sieksniais bematu-

jant meškeriojimo valus, Pedro atsivedė indėną, dėvintį labai suplyšusiais marškiniiais ir klausiantį, ar neturiu atliekamų marškinių. Gaila buvo žiūrėti į jį, atsisakiusį savo natūralios "aprangos", t.y. penketos virvučių apie blauzdas, rankas ir juosmenį, bet toje nuogybėje atrodančio natūraliau ir išdidžiau, negu šiuose sudraskusiuose skarmaluose. Žinoma, daviau jam naujus marškinius (T-shirts). Dėl to kilusio dėmesio pasekmė – netekau dar ketverių marškinių. Jų atsargos sumažėjo iki dviejų. Tiesa, tai nesudarė didelės bėdos, nes plaukiant kelionės rūbus visada galima pamerkinti į upės srovę, savo greitumu neblogai juos išplaunantią. O karštis ir nuo plaukimo greičio susidaręs vėjas bet kokį rūbą išdžiovina per keletą minučių.

Šabono visuomenei susidarė išpūdis, jog esu dosnumo geizeris, iš kurio trykšta įvairios gėrybės. Palaipsniui jų pageidavimai išaugo iki prašymų duoti naujus hamakus. Misionieriai šiam šabonui buvo davę keletą prastų, iš plastikinių juostų pagamintų komercinių hamakų, sutrūkinėjusių iki tokio laipsnio, jog miegantiems grėsia pavojus iš jų iškristi. Tačiau čia mano dosnumas baigėsi. Tegul misionieriai rūpinasi hamakų pakeitimu. Normaliose sąlygose kiekvienas indėnas puikiai moka patogų, patvarų ir netgi puošnų hamaką nusi-megzti iš palmės lapų plaušų (kai kur ta palmė žinoma "čambira" vardu). Bet kam jiems megzti, jei misionieriai plastikinius hamakus dalina.

Šiame šabone buvau labai santūrus, dalindamas dovanas. Pirmiausia, tai buvo dar tik pirma sutikta grupė Yanomami teritorijos pakraštyje, jau iš dalies esanti misionierių kontrolėje ir todėl prarandanti tikrąjį autentiš-

kumą. Antra, čia planavau pasilikti tik per naktį. Todėl siekti abipusio suartėjimo gausių dovanų pagalba nebuvo prasmės.

Pedro užtikrino, jog galime saugiai savo reikmenis palikti, ir mes, šabono piliečių grupės lydimi, išėjome pasidairyti už jo ribų. Kai kurie vyrai pasiėmė lankus ir keletą strėlių tikėdamiesi, kad laimei šyptelėjus galės susimedžioti kokią beždžionę ar paukštį, nors indėnų valgomi tvariniai šabono artumos vengia. Virtinėle, eidami siauru taku (aš stengiausi eiti ketvirtuoju ar penktuoju eilėje), priėjome šabono daržą-sodą, apsodintą bananais, platanais, yuka ir yama. Daržas yra pats svarbiausias, artimiausias ir patogiausias maisto šaltinis, kuriame kas nors valgomo visada yra. Jis dažniausia būna bendras, bet jame gali būti ir individualių (privatų) sklypų, kurių derlius gana paveldžiai saugomas ir kartais tampa nesantaikos ir net muštynių priežastimi. Proteinių būtinybė, kaip jau esame sakę, patenkinama medžiodant. Į daržus tenka eiti labai atsargiai, nes juose dažnai pasitaiko gyvačių. Daržų augmenija vilioja įvairius graužikus o šie – gyvates, nes kur yra daug graužikų, ten bus ir daug gyvačių.

Galėtum tikėtis, jog indėnai, nuo neatmenamų laikų gyvenantys aplinkoje, kurioje gausu gyvačių, turėtų kone genetiškai jas pažinti, pastebėti, žinoti, kur yra pavojus su jomis susidurti. Bet taip nėra. Sakoma, jog kas trečias indėnas per savo gyvenimą būna gyvatės įkirstas ir kas šeštas nuo jų miršta. Be abejo, gyvačių gausa ir jų keliavimas pavojus kinta, priklauso mai nuo aplinkos. Be to, toji gyvatinė daržų problema turi ir savitą – gerąją pusę. Daugelį gyvačių rūšių indėnai valgo. Taigi daržai kartais

duoda ir nemažą gyvačių "derlių". Aš ypatingai artimų nuotykių su gyvatėmis neturėjau, išskyrus vieną atvejį Kolumbijos Amazonijoje, indėnų kaime, kai gyvatė, šokdama nuo stogo, kur ji medžiojo driežus ar kitus stogo įnamius, vos tik neužkrito man ant galvos.

Ėjimas džunglių taku visada mane domina ir stebina. To nepatyrusiam sunku iš pasakojimo susidaryti tikslų išpūdį. Pirmiausia, džungles, dabar visuotinai vadinamas "Rain Forest" (o tai yra ne visai tikslus pavadinimas) galima padalinti į tris horizontalius aukštus (sluoksnius), skirstomus pagal tai, kas juose gyvena arba dažniausia laikosi. Apatinis sluoksnis praktiškai yra tik žemės paviršius su visais ant jo gyvenančiais padarais, nepatovotais sugebėjimu laiptoti – tapyrais, peccary laukiniais šernais, armadilais, kapybaromis, ilganosiais skruzdžiaėdžiais ir, kaip jau sakiau, gyvatėmis. Tiesa, kai kurios jų rūšys gali išliaužti į medžius, o kitos įvairiuose medžių aukštuose nuolat gyvena, misdamos kitais medžių gyventojais. Šiame sluoksnyje visada viešpatauja stipri prieblanda, nes aukštų medžių šakos yra taip tankiai susipynusios, jog labai mažai šviesos tepraleidžia. Medžiai nėra stori. Storesnių medžių pasitaiko gana retai, nes dirvos maistingas sluoksnis yra gana plonas ir neleidžia jiems išaugti. Žinoma, išimčių visur pasitaiko. Tai priklauso nuo drėgmės, dirvožemio rūšies ir kitų sąlygų. Visą plotą tarp medžių užima krūmai. Nuo medžių kabo lianos, jomis aukštytyn slenka įvairiausi vijokliai. Tarp visos tos augmenijos raitosi takas, pramin-tas nuolat keliaujančių medžiotojų ar vieni kitus lankančių draugiškų – tarp savęs nekariaujančių šabonų gyventojų. (Beje, tai yra ganėtinai retenybė) Jei spėjama, jog medžioklei palankesnė vietovė bus kur nors nuošaliau nuo tako, jis paliekamas ir žengiamas į tankumyną. Priekyje einantis dažnai palaužia šakeles ir jas nulenkia priešinga ėjimui kryptimi. Tai

padedą lengviau rasti kelią atgal. Indėnų krypties jausmas yra tiesiog legendinis. Net ir nepasizymėdami nueito kelio, eidami jie akylai stebi ir prisimena praeitų medžių ar krūmų savybes, formą, aukštį, matomų šaknų išvaizdą. Niekada negirdėjau kalbų apie paklydusį ir dingusį indėną. Užtat ne indėnui džunglės yra klaidinanti aplinka, kurioje nuo tako nuklydęs "civilizuotasis" jau po trijų minučių būtų beviltiškai paklydęs ir apimtas paniškos baimės.

Medžiojimui tinkama gyvenija šiame sluoksnyje yra nepaprastai reta. Kartais trunka porą dienų, kol indėnai grįžta namo su stambesniu laimikiu, pakeliui, žinoma, turėdami mėsą aprūkyti. Einant visas dėmesys būna nukreiptas į abu aukštutinius medžių sluoksnius, kuriuose laikosi ko ne visa medžiojamoji gyvūnija – tiek "kailinė", tiek ir "plunksninė" Dauguma paukščių, įskaitant ir papūgas, yra valgomi. Išimtis daroma tik ereliams – jų medžioti neleidžia, jei taip galima nusakyti, "animistinės" tradicijos. Bet didžiausias dėmesys yra kreipiamas į gudrias, ne taip jau lengvai sumedžiojamas beždžiones, kurios ir sudaro svarbiausią Yanomami indėnų proteinių šaltinį. Be to, Yanomami gali atpažinti apie trejetą šimtų augalų, turinčių gydomųjų, maistinių, narkotinių ar nuodingų medžiagų. Juos, pagal reikalą, renka ir sukrauna į moterų nešamus pintus krepšius, keliaudami namo.

Po poros valandų ėjimo ir keletos nepasisekusių šūvių į aukštai šakose besislaps-tančias beždžiones, apsisukome grįžti namo, nes laikas jau linko vakarop.

Suartėjimo pradžioje misionieriai, užjausdami indėnus, bandančius sau maisto susimedžioti strėlėmis (Yanomami pučiamųjų vamzdinių "šautuvų" nevartoja), šiai mano aplankytai grupei yra davę porą medžioklinių šautuvų. Tačiau juos turėjo kuo greičiausiai vėl atimti, nes šabono gyventojai, netikėdami šautuvu galia, pirmiausia juos išbandė ant vienas kito.

Yanomami indėnai geria upės vandenį tik tokiu būdu.

Mirelle Ricciardi nuotr.

Laikinoji indėnų pastogė.

Autoriaus nuotr.

VIENOS BALIUS

Vladas Vijeikis

Pakviestas atvykau pas savo draugą Florijoną. Paspaudžiau prie durų sagutę, kuri prijungta vielomis prie aparato, turinčio pranešti apie mano atvykimą. Florijono aparatas – nepaprastas, skleidžiantis muzikos garsus. Ne tai "Kur bėga Šešupė", ne tai – "Išgerk, išgerk, brolali mano". Bet ne tame esmė. Girdžiu, kaip per rakto skylutę ir per duris skverbiasi valso melodija. Kiek palaukus, tas duris atidaro mano draugas Florijonas. Jis stovi su šluota rankoje. Stuktelėjęs šluotkočiu triskart į grindis, šūkteli:

– Jo prakilnybė Vladas Vijeikis, žinomas ir gerbiamas "Dirvos" rašytojas, brandmajoro Florijono draugas!

Florijonienė padaro gilų reveransą. Niksteli koją ir nušlubuoja į minkštasuolį.

– Kas čia dabar? – labai nustembu.

– Čia – Vienos balius. Visai taip, kaip senais laikais Vienoje. Jeigu Vilniuje mėgdžioja Vieną, kodėl negalima Čikagoje?

– Bet Vilniuje buvo iškilmingas, – sakau. – Įsivaizduok sau, koks grožis. Per salę plaukia mėlynasis Dunojus. Susirinko naujoji aristokratija: valdžia, bankininkai, prekybininkai, mafijozai. Romantiškai šlama damų šilkai, švytruoja vyrų švarkų dvišakės uodegos.

– O mafijozai žvilgčioja į damų deimantus, žemčiūgus, perlus, – atsiliėpė Florijonienė.

– O kas bus, jeigu ir kiti norės surengti balius? – paklausė Florijonas. – Bus Var-

šuvos balius – šoks krakoviaką. Bus Paryžiaus balius – šoks kan-kan. Berlyno baliuje – turbūt "Ach du liebe Augustin". Maskvos baliuje, žinoma, bus šokamas kazokas. Bet ar beliks laiko darbui?

– Bet jie sakė, kad šokdami ir baliavodami padeda našlaičiams, – pabandžiau pateisinti.

– Koks apgaulingas pasiteisinimas, – liūdnai pasakė Florijonienė. – Nuo ištaigingo stalo numeta šaltos duonos plutelė ir tuo apramina savo aptukusią sąžinę. Ar ne geriau būtų, kad jie nueitų į našlaityną? Nuneštų saldinių, žaisliukų, pakalbėtų, paskaitytų. Pamyluotų, paglamonėtų našlaičius.

– Imitavo Vienos balių, – įsiterpė Florijonas, – bet užmiršo, kas atsitiko su tais kunigaikščiais, markizais ir grovais, kurie šoko tikrajame Vienos baliuje. O kas būtų, jeigu tie, kurie susirinko prie durų ir nebuvo įleisti, nes dėvėjo nunešiotais sijonais ir išklypusiais batais, taigi, jeigu tie būtų imitavę revoliuciją?

– Florijonai, tu kalbi lyg koks užsilikęs komunistas. Ar tau pavydu, kad jie šoka ir baliavoja?

– Nesupratai, kaip ir visados. Jeigu būtų surengtas Utenos balius, tai ir aš nuvažiuočiau. Šoktumėm suktinį, gertumėm Utenos alų ir uždainuotumėm: "Išgerk, išgerk, brolali mana, gal paskutinė ši sūdna diena..."

Florijonas norėjo pašokti suktinį, bet Florijonienė, kaip jau sakiau, nikstelėjo koją Vienos baliuje. Tad teko pakelti vieną-kitą taurelę. Nutarėme, kad aristokratai šoks, o mes žiūrėsime. Tik tegul jie dar randa laiko valstybės reikalų tvarkymui.

– Vietoje balinės suktinio, nusiūsiu našlaičiukams, – sako Florijonienė.

– O aš – vietoje dviuodegio švarko, – atsiliėpė Florijonas. – Ir dar pridėsiu ugniagesių automobilį. Žinoma, žaislinį. Gal kuris vaikigalis užsimanys būti ugniagesiu, kaip aš buvau.

LAUREATAS – ALFONSAS ŠEŠPLAUKIS-TYRUOLIS

"Varpai"

Nors numirė kūnas –

nemiršta tiesa,

Nors numirė saulė –

nemiršta šviesa,

Nors numirė žemė –

gyva ji visa.

Al. Tyruolis

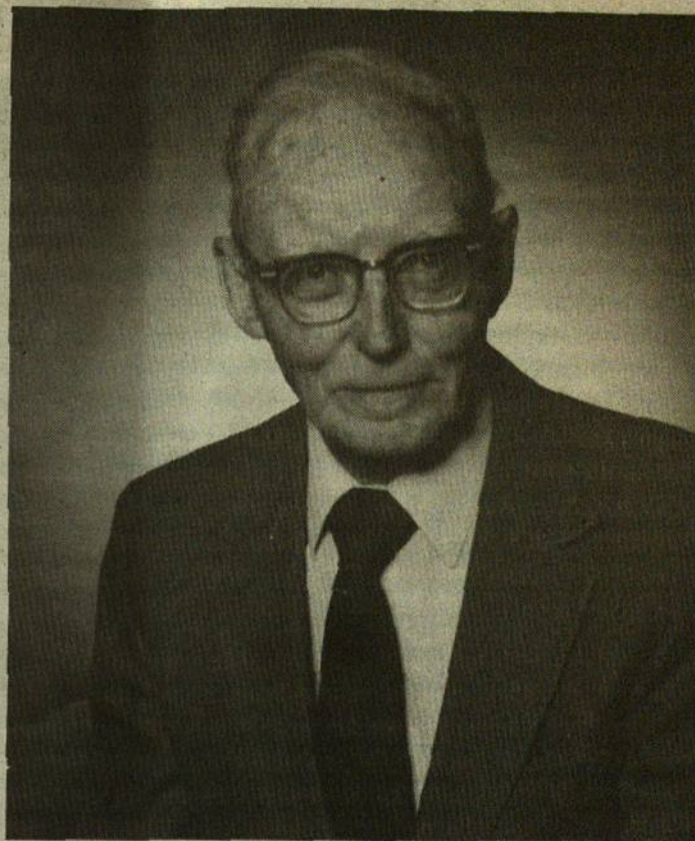
Dr. Alfonsui Šešplaukiui – Tyruoliui Lietuvių Rašytojų draugija premija paskirta už jo viso gyvenimo kūrybą, – didelį įnašą į tautos kultūros lobyną. Laureatas žinomas kaip poetas, filosofas, vertėjas ir pedagogas. Premijų komisiją sudarė rašytojų draugijos valdyba, kuriai pirmininkauja Stasė Petersonienė. Į komisiją buvo įtraukti: Leonardas Andriekus – pirmininkas, Paulius Jurkus – sekretorius, Vytautas Volertas – narys. Premijos mecenatas – Lietuvių fondas.

Laureato pagerbimas įvyko sausio 10 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Iškilmėse dalyvavo rašytojai ir kiti kultūrininkai, Pedagoginio Lituanistikos instituto studentai. Pradėdama šį renginį rašytojų draugijos pirmininkė S. Petersonienė su gilia pagarba kreipėsi į laureatą, pasveikino jį už jo didelę meilę Lietuvai ir nuostabią duoklę lietuvių literatūrai. Prie garbės svečių stalo pakviesti: pats laureatas, literatūros kritikas, kun. V. Bagdavičius, prof. T. Antanaitis, prof. B. Račkauskas, raš. N. Jankutė-Užubalienė, rašytojas St. Dziugas, B. Nainys – buvęs "Pasaulio lietuvių" žurnalo redaktorius, M. Remienė – LB Kultūros tarybos pirmininkė, rašytoja D. Karužaitė, sol. V. Momkus – LF atstovas. Kalbėtojai sveikino laureatą, pasidžiaugė jo darbais, erudicija, dideliu kuklumu, dėkojo už jo viso gyvenimo literatūrinę duoklę, linkėjo dar daug kūrybingų metų.

Laureato kūrybą aptarė kritikas, prof. Titus Antanaitis. Jis apibūdino laureato asmenybę ir jo gausią kūrybą suskirstė į keletą dalių: poezija, poezijos vertimai, mokslinė literatūra ir kt. Vien mokslinės ir mokomosios literatūros yra per dvidešimt atskirų kūrinių. A. Šešplaukis-Tyruolis gausiai rašė straipsnius periodiniuose leidiniuose, redagavo poezijos antologijas. T. Antanaitis pabrėžė, kad Tyruolio vokiečių klasikos vertimai yra vieni iš geriausių.

Draugijos pirmininkė pakviestas pasisakė ir pats poetas Tyruolis:

"Nuoširdžiai dėkoju Lietuvių rašytojų draugijai, jos pirmininkei S. Petersonienei, už išrūpinimą man visai neti-

Lietuvių Rašytojų draugijos premijos laureatas, poetas
Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis

kėtos ir nesitikėtos tos draugijos literatūrinės premijos. Padėka premijos skyrimo komisijai: rašytojams Leonardui Andriekui, Pauliui Jurkui ir Vytautui Volertui bei Lietuvių fondui, įgaliojusiam šią premiją realizuoti. Padėka A. T. Antanaičiui už literatūrinę paskaitą, prof. B. Račkauskui ir A. Adomėnaitei už poezijos deklamacijas, S. Miglinienei už mano knygų parodos surengimą, smuikininkui V. Vasaičiui už muzikinę palydą, ir visiems kitiems, prie šio renginio prisidėjusiems.

Ne tik LRD istorijoje, bet ir apskritai literatūros bei meno pasaulyje premija už "viso gyvenimo kūrybą" – gana retas atvejis. Prieš 30 metų panaši LRD premija buvo išrūpinta rašytojui Mykolui Vaitiui, bet ir tai pirmiausia už jo atsiminimų knygą, pridėdant prierasą, kad ir už viso gyvenimo kūrybą. Kan. M. Vaitkus buvo poetas, beletristas ir dramaturgas, jau pakankamai tose srityse pasireiškęs nepriklausomoje Lietuvoje.

Nuo 1935 m. Lietuvoje pradėjus skirti valstybinę premiją už vieną iškilų kūrinių, jos tikslas buvo aiškesnis. Kai skiriama už "visą gyvenimą", gali kilti paradoksalus klausimas "už ką?", nes kiekybėje gali paskesti kokybė. Tačiau iš atskirų kūrybos dalių, anot poeto Bernardo Brazdžionio, gali susidaryti visas "amuletas". Mano atveju toks "amuletas" buvo žodis "Lietuva", virtęs kone tabu, o ypač po 1944 m., palikus mylimą tėvynę, kurios vardo pradėta ieškoti kitų tautų literatūroje, ją verčiant į lietuvių kalbą. Taip atsirado "Nemarioji žemė", "Lietuva pasaulinėje literatūroje", "Lietuvių ir pasaulinės literatūros baruose", ir pagaliau

"Aukso lyra", kur lietuvišku žodžiu pasigirdo pasaulinės poezijos aidai. Man tas darbas savaime buvo atpildas, anot Goethės dainaus žodžių: "Kaip tas paukštelis ant šakos / Aš giedu Jį sau prisiminęs, / Visai užtenka man aukos / Giesmės, kur sklinda iš krūtinės".

Buvo metas, kai literatūrinė premija buvo didelė parama kuriančiajam. Dabar tą premiją tenka perleisti karitatyviniam sektoriui, per metus gaunant gal šimtą laiškų, kuriuose prašoma paramos.

Žvelgiant į praeitį, aišku, laimingesni buvo tie kūrėjai, kurie galėjo reikštis vienu ar gal dviem kūrybos žanrais. Ne vienas jų laimėjo kas po vieną, kas po kelias, o kai kas ir kelioliką premijų. Dar kartą ačiū LRD už atsižvelgimą į įvairiopą literatūrinę veiklą, kuria buvo turtinama lietuvių literatūra. Ačiū visiems! "

Meninę programą atliko smuikininkas, į meno aukštumas bekopiantis Valdas Vasaitis, akomponuojant jo tėveliui, muzikui Alvydui Vasaičiui. Smuikininkas pasigėrėtinai puikiai pagrojo keletą žinomų kompozitorių kūrinių. Laureato kūrybos ištraukas deklamavo Pedagoginio lituanistikos instituto studentė Andrėja Adomaitytė ir prof. B. Račkauskas. Profesorių aktoriškai interpretavo Fridriko Shilerio ištrauka iš jo nebaigtos dramos, "Demitrijus" ir su itin giliu įsijautimu perskaitė Lietuvos didiko Leono Sapiegos kalbą, pasakytą Lietuvos-Lenkijos seime, Krokuvoje, prieš pat Lietuvos-Lenkijos paskutinį padalinimą. Tad buvo ko pasiklausyti ir dėl ko susimąstyti...

Z. Juškevičienė

A.†A.

VYTAUTUI STUOGIUI

po ilgos ligos mirus, reiškiamo nuoširdžia užuojauta velionio žmonai JULIJAI, dukrai GUODAI, žentui STEVE BLYDENBURGH, vaikiaičiams MICHAEL ir AUDRAI bei kitiems giminėms.

N. ir V. Čečiai

G. Karsokienė

R. Čiuberkienė

S. Knistautienė

B. ir G. Karkliai

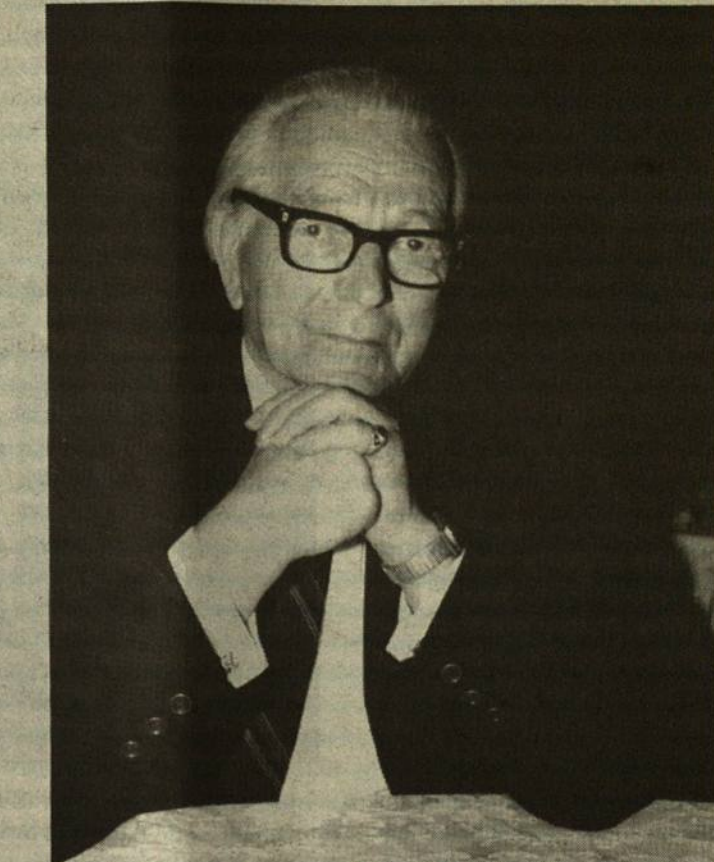
A. Petrauskis

A.A. JUOZAS ŽEMAITIS 1911 - 1999

Velionis Juozas Žemaitis, Suduvos krašto sūnus, gimęs 1911 m. netoli Veiverių, Marijampolės apskrityje, ten augęs ūkininko šeimoje ir pradėjęs mokslus Veiveriuose, vėliau persikėlęs į Kauną ir baigęs Simano Daukanto mokytojų seminariją.

Pradėjęs studijas, Juozas įstojo į Korp! Neo-Lithuania. 1930-1931 metais buvo išrinktas į korporacijos valdybą sekretoriumi. Aktyviu neolituanu jis praėjo visą gyvenimą. 1930 m. Juozas Žemaitis drauge su kitu neolituanu – Juozu Motiejaičiu buvo paskirti vadovauti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio (Karaliaus) Vytauto portreto kelionėje po Lietuvą, tuo išsaminant lietuvius savyje, panašiai kaip "Baltijos kelias" 1990 m. Lietuvos laisvėjime.

Vytauto Didžiojo universitete Juozas studijavo ekonomikos mokslus. Pats rūpinosi pragyvenimu. Dirbo Finansų ministerijoje kooperatyvų revizoriumi. 1939 m. steigiantis Linininkystės kooperatyvų sąjungai, Juozas įsi-

A.†A. JUOZAS ŽEMAITIS

darbino joje ir išsilaikė per abi Lietuvos okupacijas.

Juozas Žemaitis buvo plunksnos žmogus. Amerikoje keletą metų jis dirbo "Naujienu" dienraščio redakcijoje, kalbos priežiūroje, vėliau re-

dagavo dvisavaitinį laikraštį "Laisvąją Lietuvą". Nemaža šio laikraščio dalį jis pats parengdavo. Mirus leidėjams, "Laisvosios Lietuvos" leidimas sustabdytas.

Be neolituano, velionis

Juozas reiškėsi Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje, Čikagos Lietuvių Tautinių namų veikloje, Amerikos Lietuvių Taryboje, Tautos fondo Čikagos skyriuje ir kitose organizacijose. Jis ypač

vertino Pedagoginio Lituanistikos Instituto darbuotę, dalyvaudavo jo renginiuose ir finansiskai juos remdavo.

Mečys Valiukėnas

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Klyvlendo skyriaus buvusiam valdybos nariui

A.†A.

VYTAUTUI STUOGIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą velionio žmonai JULIJAI, dukrai GUODAI, žentui STEVE, vaikaičiams MICHAEL ir AUDRAI bei kitiems giminėms ir artimiesiems.

ALTS Klyvlendo skyrius

Amžinybėn iškeliavus

ALENAI VILEIŠYTEI
- DEVENIENEI-
GRIGAITIENEI

gilią užuojautą reiškia DALIAI ir DR. KAZIUI BOBELIAMS ir visiems Velionės artimiesiems.

Rūta Sakienė

Ivairenybės

DVIKOVA SU RYKLIU

Su meškere –
prieš ryklį

Antanas Rapšys meškeroja ir medžioja nuo Kanados iki Amazonės jau daugiau kaip 20 metų. Bet tai, kas neseniai jam nutiko Floridos vandenyse, meškerojui gali pasitaikyti tik kartą gyvenime.

– Mes buvome sugavę tris žuvis (*amberjack*), kai mano meškerės lyną net du kartus kažkas nutraukė, – pasakojo A. Rapšys, 34 metų čikagiškis iš Marquette Park, šių eilučių autoriaus vyresnysis sūnus. – Žinojau, kad turiu reikalą su rykliu, bet jokių būdų negalvojau, kad užkabinsiu milžinišką baltąjį ryklį – žmogėdrą.

Jis prijungė prie meškerės vielinį lyną su dideliu kabliu ir užkabino ant jo žuvį. Ryklis bemačiant griebė tą "skanėstą" ir ... užkibo pats.

Buvo karšta vasario 10 d. popietė. (Nepamirškite, kad tai buvo ne Lietuvoje ir ne Aliaskoje, o Floridoje, maždaug už 12 mylių nuo Islamorada, Florida Keys salų grandinėje). Laivas – 40 pėdų "Sea Bird" sukinėjosi virš povandeninio kalno, praminto "The Hump", esančio 300-600 pėdų gilumoje.

Prasidėjo arši kova, užtrukusi 2 valandas. Ryklis tampėsi ir blaškėsi, bet pamažu, labai pamažu kilo į paviršių. Tai retas reiškinys, nes rykliai dažniausia neria į gelmę, kurioje gali išbūti 5-8 valandas. Meškerojotąs tokiu atveju dažniausia pritrūksta kantrybės ir jėgų, ir jis nupjauna lyną. Antanas, draugų vadinamas Tony, tą popietę meškerę valdė vienas. Po kurio laiko nuo įtempimo pradėjo rūkti meškerės lynas. Reikėjo lino ritę nuolat laistyti vandeniu. O vėliau prireikė ir meškerojotojo pečius masažuoti.

Pritraukus ryklį arčiau laivo, ant denio pasigirdo nustebsių šūksmai:

– What a monster!

– My God, it's Jaws!

Bet tas ryklis buvo didesnis už Hollywood filme išgarsintą mechaninę pabaisą. Šis "ponas" buvo apie 20 pėdų ilgio ir galėjo sverti daugiau kaip 2000 svarų. Taip jį įvertino patyręs laivo kapitonas Kevin Kelly, kuris sakėsi per 35 žvejybos metus Floridos vandenyse tokio milžino dar niekada neregėjęs...

Istatymas pakiša koją

Dvikovai tebesitęsiant,

kapitonas K. Kelly per radiją susisieki su krantine prašydamas, kad patikrintų artėjančių laimikį. Deja, jam pasakė, kad ryklį reikia paleisti, nes pernai įsigaliojęs įstatymas neleidžia Floridos vandenyse sugautus šios rūšies ryklius pasilaikyti. Atseit, gali pritraukti prie borto, bet negali įkelti į laivą ar temptis į uostą. Nežiūrint to, buvo laikoma, kad ryklis pagautas. Jis buvo įtrauktas į vietinį rekordinių žuvų sąrašą. Be kapitono, šio įvykio liudininkais tapo laivo šturmanas Marvin, dvi atostogaujančios poros iš Lemont, IL ir Bill Holwell – taip pat čikagiškis, senas Tony žūklės ir medžioklės bičiulis. Jam pasisekė su vaizdo kamera nufilmuoti nepamirštamą tos popietės momentus.

Pavakary laivas iplaukė į Whale Harbor Marina su žemyn galva iškelta ryklio gairele. Tai reiškia, kad ryklis buvo sugautas, bet paleistas. Jų laukė didelis būrys smalsuolių ir pulkas pelikanų. Buvo ir keletas reporterių, susidomėjusių šiuo įvykiu. Lyg tropikų žaibas, žinia apie milžinišką ryklį jau buvo apšviesti visą Islamorada apylinkę. Buvo laikas šį negirdėtą įvykį tinkamai atšvęsti...

Galimi rekordai

– Lygiai prieš metus laiko, kol dar nebuvo to įstatymo, būčiau galėjęs krūvą pinigų užsidirbti vien tik iš reklamų, – sakė Antanas Rapšys. Bet jis nesigaili. Pinigai, sako, dar ne viskas. Toks įvykis meškerojotojo gyvenime visvien pasilieka neišdildomai. Grįžęs namo, jis "Chicago Tribune" reporteriui lyg ir pasiskundė: "Man vos rankų nenutraukė, o krumpliai dar ir šiandien pagal žemę velkasi."

Šiuo metu kapitonas K. Kelly aiškinasi su sportinės žūklės autoritetais apie gali-

mų rekordų įregistravimą. Jis mano, kad šis didysis baltasis ryklis bus didžiausias, bet kada pagautas Floridos vandenyse. Sugavimas tokio, daugiau kaip 2000 svarų ryklio su 80 svarų stiprumo lynu ("test line") gali būti ir pasaulinio lygio rekordas. Tarp kitko, pagal Game Fish Association duomenis, su meškere sugauto didžiojo baltojo ryklio rekordas – 2664 svarai. Ši pabaisa užkibo prie pietinių Australijos krantų 1959 metais. Taigi rekordas laikosi jau 50 metų. Įdomu kas, kur ir kada jį viršys?

R. John Rapšys

PLEČIAMAS BOTANIKOS SODAS

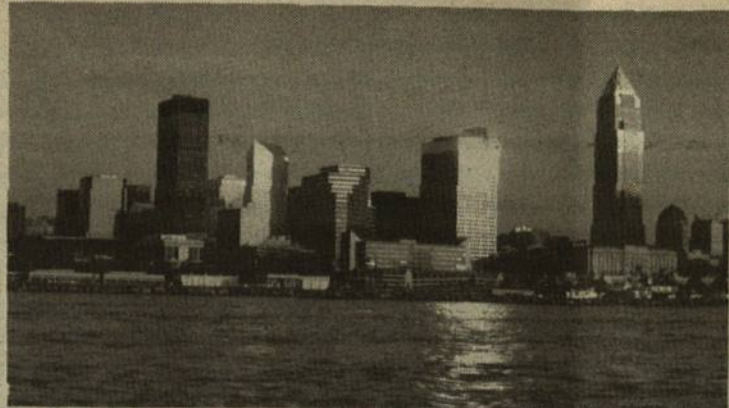
(Pabaiga. Pradžia – 8 nr.)

Klyvlendo botanikos sodas buvo įsteigtas 1930 m. prie Wade Lagoon tvenkinio. 1965 m. iš ten buvo perkeltas į 11030 East Blvd. – į dviejų aukštų pastatą. Naujasis Botanikos sodo šiltnamius nebus panašus į Metroparkų zoologijos sodo džiunglių pastatą – Rain Forest. Zoologijos sodą kasmet aplanko apie 1.2 milijono svečių. Anot zoologijos sodo direktoriaus Steve Taylor, kiekvienas didelis miestas turi gerus botanikos

ir zoologijos sodus.

Vaistažolių bei prieskonių, rožių ir japoniškųjų darželių ir po išplėtimo liks nepakeisti. Iš naujųjų darželių minėtinas Hershey darželis vaikams, kurį numatoma atidaryti šiemet, birželio 27 d. Požemyje žadama įrengti garažą 200 automobilių.

Iki šiol Botanikos sode lankėmės nemokamai. Ateityje teks pirkti įėjimo bilietus ir mokėti už garažą paliekamus automobilius. Ger. J.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- KOVO 6 d., šeštadienį, – Šiaurės Amerikos lietuvių šachmatų ir stalo teniso žaidynės.
- KOVO 7 d., sekmadienį, 4:00 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje – Virgilijaus Noreikos, Eduardo Kaniavos ir Vladimiro Prudnikovo koncertas. Rengia "Ateities" klubas.
- KOVO 11 d., ketvirtadienį, 2 v. p.p. "Lietuvių sodyboje" – Kovo 11-osios minėjimas. Šv. Mišias aukos Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas S.J. Po Mišių iškilminga vakarienė. "Dirvos" redaktoriaus J. Jasaičio pranešimas "Lietuva – šiandien". Bus rodoma vaizdajuostė iš Lietuvos dainų ir šokių šventės.
- KOVO 21 d., 11:30 v.r. – "Ateities" klubo narių metinis susirinkimas.
- KOVO 21 d., 12 val. – Lietuvių namų akcininkų metinis susirinkimas.
- KOVO 27-28 d. – šv. Jurgio parapijos velykinių kepinų pardavimas.
- KOVO 27 ir 29 d. – rinkolekcijos jaunimui. Rengia Klyvlendo moksleivių ateitininkų Maironio kuopa.
- BALANDŽIO 11 d., 11:30 – Atvelykio stalo šv. Jurgio parapijos salėje.
- BALANDŽIO 17 d., Lietuvių namuose – abiturientų pristatymo pokylis. Rengia skautai ir ateitininkai.
- GEGUŽĖS 1-2 dienomis – Šiaurės Amerikos lietuvių jaunučių metinės krepšinio žaidynės Klyvlende. Rengia LSK "Žaibas".
- GEGUŽĖS 9 d. – šv. Jurgio parapijos Pirmos komunijos ir Motinos dienos apeigos.
- GEGUŽĖS 15 d. – loterija (Reverse Raffle) Lietuvių namuose. Pelnas skiriamas Lietuvių namų remontui.
- GEGUŽĖS 23 d. – poezijos vakaras V. Kudirkos 100-osioms metinėms. Rengia LB apylinkės valdyba.
- GEGUŽĖS 31 d., 8:30 val. ryto – Atminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios, pusryčiai. Rengia šv. Jurgio parapijos Katalikų ka-

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dienos – Kovo 11-osios minėjimai Lietuvių sodyboje tapo tradicija. Jau sekančiais po nepriklausomy-

ro veteranų 613-asis postas.

• BIRŽELIO 6 d. – Klyvlendo ateitininkų metinė šventė.

• LIEPOS 18 d., 11:30 val. ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šios parapijos sodyboje.

• RUGPJŪČIO 22 d. – Lietuvių klubo gegužinė Amerikos italų klube (toje pačioje vietoje, kaip ir 1998 m.) įvažiuoti iš Euclid gatvės.

• RUGSĖJO 11 d. – "Tėvynės garsų" radijo programos 50 metų jubiliejus: banketas, minėjimas, koncertas.

• RUGSĖJO 25 d. – "Vilungės" moterų choro koncertas. Rengia vyresniųjų skaučių "Židinys".

• SPALIO 9-10 d. – Lietuvių dienos. Rengia LB apylinkės taryba.

• LAPKRIČIO 14 d., nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• GRUODŽIO 18-19 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d., 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

"DIRVAI" AUKOJO:

- V. Kazemėkaitis, Racine, WI 25
- VI. Plečkaitis, Rich. H., OH 25
- V. Stuogis, Clev., OH 25
- E. Švazas, Orland Park, IL .. 20
- Dr. E. Čeičys, St. Peters., FL 15
- R. Gužulaitis, Indianaplis, IN 15
- V. Kutkus, Dearborn H., MI 15
- P. Laurinaitis, Reno, NV 15
- K. Marcinkevičius, Clev., OH 15
- J. Vaineikis, Oak Lawn, IL 15
- R. Janušauskas, Clev., OH 10
- O. Šiaudikis, St. Pete., FL 10
- E. Bludnikas, Centerville, MA 5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

bės paskelbimo metais mes paminėjome tą lietuviams brangią datą. Kiekvienais metais Sodyboje tai yra didelė šventė, kurioje dalyvauja visi jos gyventojai. Kaip žinome, lietuvių joje yra mažuma, bet čia gyvenantys kitų tautybių žmonės taip pat įsijungia. Jiems pripildžius Sodybos svetainę, jau būtų sunku pasakyti, kurie iš jų yra ne lietuviai arba nesuprantantys lietuvių kalbos, nes visi klausosi širdimi...

Nepriklausomybės atstatymo šventę pradėsime šv. Mišiomis, kurias aukos Dievo Motinos parapijos klebonas, kun. Gediminas Kijauskas S.J. Mišių pradžia – 2 v.v. p.p. Po Mišių – 4:30 v.p.p. bus pietūs, kurių metu kalbės "Dirvos" redaktorius, Dr. Jonas Jasaitis. Jo pranešimo tema: "Lietuva šiandien". Šioje šventėje dalyvaus ir mūsų mylimas poetas Balys Auginas.

Daugelis iš mūsų esame susidarę vaizdą, kas dedasi dabartiniu metu Lietuvoje. Šį vaizdą sąlygoja žinios, gaunamos iš įvairių šaltinių. Deja, gana dažnai tas vaizdas yra slegiantis. Iš šono žiūrint,

kaip valstybės reikalai turėtų būti tvarkomi, tiesiog ima apmaudas. Mums dažniausia net neįmanoma suprasti, kodėl ten viskas yra kitaip, nes mes pažįstame tik vieną santvarką ir pagal ją savo vaizduotės spalvomis bandome tapyti Nepriklausomos Lietuvos ir jos gyventojų paveikslą. Todėl Sodyboje visi laukiame pranešėjo, kuris būtų įvykių liudytojas ir dalyvis. Be to, jis ir dabartiniu metu turi nuolatinį tiesioginį ryšį su Tėvyne, žino jos laimėjimus ir nesėkmes, jaučia jos pulsą. Bus įdomu išgirsti apie paskutiniuosius Lietuvos gyvenimo įvykius, vienais iš jų kartu pasidžiaugti, o dėl kitų tartis, kaip galėtume ateiti į pagalbą.

Kviečiame šiame minėjime dalyvauti visus Cleveland, Ohio ir jo apylinkių lietuvius. Prašome iš anksto pranešti apie jūsų dalyvavimą tel. 440-943-0910. Po vakarienės bus rodoma vaizdajuostė apie Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus inauguraciją ir dainų bei šokių šventę Lietuvoje.

Dana Čipkienė
Sodybos administratorė

Kovo mėn. 7 d., sekmadienį, 4:00 val. popiet
Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje
trijų pagrindinių Lietuvos Operos ir baletos teatro solistų

KONCERTAS

Virgilijus Noreika – tenoras,
Eduardas Kaniava – baritonas,
Vladimiras Prudnikovas – bosas,
Michael Borowitz – akomponuotojas.

Rengia "Ateities" klubas
Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Bilietai, po \$8, \$12 ir \$15 parduodami
sekmadieniais Dievo Motinos parapijos
svetainėje arba telefonu pas
Marija Mikonienę (216) 531-2190.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser – įkainuotoja

Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119

(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124

(440) 473-2530

DIRVA

Kovo 11-osios – Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dienos minėjimai

LEMONT, IL, PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo devintųjų metų minėjimas įvyks 1999 m. kovo 14 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. 11 val. ryto šv. Mišias aukos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kapelionas, kun. Algirdas Pa-

liokas. Pamaldų metu giedos solistė Laimutė Stepaitienė. 12:30 p.p. didžiojoje salėje pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas. Meninę programą atliks Dr. Vilija

Kerelytė, akomponuojant Algimantui Barniškiui. Deklamuos ir programą praves Daiva Meilienė. Visus kviečiame šiame minėjime dalyvauti. Jį ruošia Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga.

V. Mažeika

REKOLEKCIJOS IR MINĖJIMAS

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos priešvėlykinis atsinaujinimas – rekolekcijos įvyks kovo 13-14 dienomis – šeštadienį ir sekmadienį. Rekolekcijoms vadovaus kun. Antanas Lapė, priklausantis Telšių vyskupijai. Kun. A. Lapė dabartiniu laiku tęsia studijas Katalikų universitete, Washington, D.C. Rekolekcijų pradžia šeštadienį, 4:00 v.p.p. Tą dieną numatytos dvi konferencijos su pertrauka pabendravimui. Rekolekcijos bus baigiamos sekmadienį lietuviškomis Šv. Mišiomis. Jų pradžia – 10:30 v.r. Mišių metu bus paminėtos Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dienos – Kovo 11-osios devintosios metinės.

Po Mišių – tradicinė kavutė salėje. Jos metu kun. A. Lapė supažindins katalikų bažnyčios padėtimi ir atsakinės į klausimus.

Svečio kunigo apsilankymas suteikia galimybę atlikti išpažintį lietuvių kalba. Išpažintį bus klausoma šeštadienio vakarą, pasibaigus konferencijoms, ir sekmadienio rytą, nuo 9:30 val.

Šiais metais, Šv. Andriejaus parapijai švenčiant 75-ąją įkūrimo sukaktį, jos administratorius kun. Petras Burkauskas kviečia visus parapijiečius dvasiniam susikaupimui ir atsinaujinimui prieš balandžio 24-25 d.d. įvyksiančias jubiliejinės iškilmes. Rekolekcijų ruošia

įeina į Rimo Gedeikos vadovaujamos "Dvasinio atsinaujinimo" komisijos darbų planą. Rekolekcijose ypač laukiame į šį kraštą neseniai atvykusių tautiečių. Komisijos narys Dainius Didžbalis rūpinasi jų dalyvavimu tiek rekolekcijose, tiek minint Kovo 11-osios sukaktį. Lietuvių bendruomenės Filadelfijos apylinkės valdybos pakviesti, neseniai atvykę lietuviai maloniai sutiko surengti Kovo 11-osios minėjimą.

Teresė Gečienė

Besiskelbiančiųjų dėmesui!

Visus pranešimus, kuriuos Jūs norėtume pamatyti "Dirvoje" kitą savaitę, maloniai prašome įteikti ne vėliau, kaip iki ketvirtadienio ryto 10 val.

Redaktorius

Kovo 4-oji – Lietuvos globėjo – šv. Kazimiero diena

Šv. Kazimiero skulptūra Dievo Motinos parapijoje.

G. Juškėno nuotr.

LIETUVIŲ FONDO PARAMA

Lietuvių fondo atstovė Dalia Puškorienė ką tik įteikė paramos čekį – 1000 dol. šv. Kazimiero mokyklos tėvų komiteto pirmininkui Kęstučiui Civinskui.

A. Balašaitienės nuotr.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Skambinkite į Lietuvą iš bet kur ir bet kada už
45 centus už minutę
ATLANTIC Express Corp.
AUTHORIZED AGENT OF
Telegroup
Skambinkite Telegroup atstovui
ATLANTIC EXPRESS CORP.
dėl platesnės informacijos ir telefono
pajungimo. 9.9 c. skambučiams JAV. **CALL BACK SERVICE**
SKAMBINKITE TEL. 1-888-615-2148
Taip pat persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Karaliaučiaus sr. ir Lenkijoje. Persiunčiame pinigus.
Užsisakykite amerikietiško maisto komplektus.
IŠ TOLIAU SKAMBINKITE: 1-800-775-7363
ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAS CLEVELAND'e
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc. Skyrius dirba:
639 East 185 St., Cleveland, OH 44119 II-V 10AM - 6PM
Tel. 216-481-0011 VI 10AM - 3PM

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119
DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.
penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.
šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.
Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000